

**ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA PEDAGOGICKÁ
KATEDRA RUSKÉHO A FRANCOUZSKÉHO JAZYKA**

HUMOR VE VÝUCE FRANCOUZŠTINY

Diplomová práce

Lucie CZERVONIAKOVÁ

Učitelství francouzského jazyka pro 2. st. ZŠ

Učitelství anglického jazyka pro 2. st. ZŠ

2010 – 2012

Vedoucí práce: PhDr. Sylva Nováková, Ph.D.

Plzeň, 1. duben 2012

Prohlašuji, že diplomovou práci na téma „Humor ve výuce francouzštiny“ jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a pramenů.

V Plzni, dne 1. 1. 2012

.....
Lucie Czervoniaková

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat paní PhDr. Sylvě Novákové, Ph.D. za odborné vedení, trpělivost, ochotu a rady, které vedly k finální podobě této diplomové práce. Zvláštní poděkování patří mojí rodině a přátelům za podporu během mého studia a po celou dobu psaní této práce.

OBSAH

ÚVOD A CÍL	7
1. TEORETICKÁ ČÁST	8
1.1 Použité prameny	8
1.2 Metoda a proces práce	8
1.3 Definice humoru	8
1.3.1 Pohled psychologický	9
1.3.2 Pohled biologický.....	10
1.3.3 Pohled sociologický	10
1.3.4 Pohled edukativní.....	11
1.4 Humor jako součást našeho života	13
1.4.1 Historie studia humoru	13
1.4.2 Využití humoru v jazykových rovinách.....	13
1.4.3 Fáze a prvky humoru.....	15
1.4.4 Funkce humoru.....	15
1.5 Typy a formy humoru	17
1.5.1 Typy humoru	18
<i>1.5.1.1 Satira</i>	<i>18</i>
<i>1.5.1.2 Parodie</i>	<i>18</i>
<i>1.5.1.3 Nonsense.....</i>	<i>19</i>
<i>1.5.1.4 Komédie</i>	<i>19</i>
<i>1.5.1.5 Ironie</i>	<i>19</i>
<i>1.5.1.6 Černý humor</i>	<i>20</i>
<i>1.5.1.7 Grotoska.....</i>	<i>20</i>
<i>1.5.1.8 Absurdita</i>	<i>20</i>
<i>1.5.1.9 Metafora</i>	<i>20</i>
1.5.2 Formy humoru.....	21

1.5.2.1	Obrázky.....	21
1.5.2.2	Básně a poezie	21
1.5.2.3	Říkaný a rozpočítávadla	22
1.5.2.4	Citáty a pořekadla	23
1.5.2.5	Texty.....	23
1.5.2.6	Video a audio nahrávky.....	24
1.5.2.7	Komiksy	24
1.5.2.8	Hry.....	25
1.5.2.9	Scénka.....	26
1.6	Humor v různých kulturách.....	26
1.7	Humor z pedagogického hlediska	30
1.8	Humor v učebnicích francouzského jazyka	31
1.8.1	Extra 1	31
1.8.2	Le français entre nous	32
1.8.3	Quartier Libre	33
1.9	Závěr teoretické části	34
2.	PRAKTICKÁ ČÁST.....	36
2.1	Fiche pédagogique n. 1.....	36
2.2	Fiche pédagogique n. 2.....	40
2.3	Fiche pédagogique n. 3.....	44
2.4	Fiche pédagogique n. 4.....	47
2.5	Fiche pédagogique n. 5.....	51
2.6	Fiche pédagogique n. 6.....	54
3.	ZÁVĚR.....	58
4.	RESUMÉ.....	60
5.	RÉSUMÉ.....	61
6.	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	62

7. INTERNETOVÉ ZDROJE:..... 65

8. SEZNAM PŘÍLOH:..... 68

Příloha č. 1 : Příklad „faux amis“ [54].....	68
Příloha č. 2 : Příklad humorného obrázku [50].....	69
Příloha č. 3 : Příklad humorné básně [51].....	70
Příloha č. 4 : Příklad humorného rozpočítavadla [52]	71
Příloha č. 5 : Příklad humorného textu [53].....	72
Příloha č. 6 : Příklad komiksové postavy [41].....	73
Příloha č. 7 : Příklad „Canard enchaîné“ [47].....	74
Příloha č. 8 : Příklad „Guignols de l’info“ [48]	75
Příloha č. 9 : Pracovní list – Sons des animaux	76
Příloha č. 10 : Jeu de l’oie en classe.....	77
Příloha č. 11 : Les idiomes français [57]	78
Příloha č. 12 : Les cartes illustrant les idiomes.....	79
Příloha č. 13 : Les images illustrant les idiomes [32]	80
Příloha č. 14 : L’image du corps humain [56]	81
Příloha č. 15 : L’image du monstre poilu [55].....	82

Úvod a cíl

Tématem této diplomové práce je humor a jeho využití ve výuce francouzského jazyka. K výběru právě tohoto tématu mne motivovaly neustále se zvyšující nároky na vzdělávací proces. Pedagogové a autoři moderních učebnic francouzského jazyka se snaží zahrnout tento prvek do oblasti pedagogiky, čímž přispívají k rozvoji interkulturní výchovy ve vzdělávání. Později se toto tvrzení pokusíme dokázat krátkým náhledem do současných učebnic cizích jazyků.

Diplomová práce je rozdělena na dvě části – část teoretickou a část praktickou. Humor má spoustu podob, proto je nutné uvědomit si všechny znaky humoru a brát zřetel na vhodný výběr materiálu s prvky humoru. Na základě těchto argumentů považuji obě části práce za nezbytné a velmi důležité. Teoretická část představuje podklad a východiska pro praktickou část práce. Kapitoly teoretické části nás seznámí s informacemi z oblasti humoru: definicí, významem, formami, jeho výskytem a podobou v různých kulturách nebo také možnostmi využití z pedagogického hlediska. Právě tyto základní oblasti jsou z našeho pohledu zásadní pro pochopení pojmu „humor“.

Uvědomme si, že ve výuce není důležitý pouze obsah hodiny, ale také způsob, jakým dané informace interpretujeme žákům a jak s nimi pracujeme. Humor má několik základních funkcí (viz funkce humoru). Pomáhá žákům začlenit se do sociálních skupin, motivuje a podporuje jejich kreativitu. Respektujeme-li věk a zkušenosti žáků, pak je jeho využití účelné a pro vzdělávání velmi přínosné. Pokud se nám tedy podaří využít humor ve výuce správným způsobem, vytvořit příjemné a uvolněné prostředí pro vzdělávání, motivovat žáky ke spolupráci a touze učit se novým věcem, pak se proces vzdělávání stane uspokojivým nejen pro žáky, ale také pro nás pedagogy.

Část praktická je stěžejní částí této práce. Naším cílem je vhodně využít poznatků z teoretické oblasti a navrhnout různé možnosti, jak začlenit humor do výuky francouzského jazyka. Představíme několik ukázkových hodin, které jsou založeny na práci s „humorným“ materiálem. Hodiny jsou určeny pro žáky 2. st. ZŠ (tedy žáky ve věku 12 – 16 let s dosaženou úrovní A1 či A2 dle Společenského evropského referenčního rámce pro jazyky). Důvodem pro výběr právě tohoto publika je zaměření mého studijního oboru, což je učitelství anglického a francouzského jazyka pro 2. st. ZŠ.

1. Teoretická část

Přejdeme k podstatným informacím, které povedou ke správnému pochopení pojmu „humor“ a jeho účelnému využití ve vzdělávání. Teoretická část obsahuje kapitoly jako použité prameny, metoda a proces práce, definice humoru, humor jako součást našeho života, formy humoru, humor v různých kulturách, humor z pedagogického hlediska nebo humor v učebnicích francouzského jazyka.

1.1 Použité prameny

Podkladem pro tuto práci byli kvalitní čeští i zahraniční autoři. Bylo využito velkého množství knižních publikací a internetových zdrojů. Především internet nám umožnil dostat se k aktuálním informacím. Jeho zdroje jsou častěji aktualizovány, specializují se na určitou oblast a jdou do hloubky problému. Jako hlavní zdroj pro tuto práci ovšem posloužila publikace *Humour et Créativité en Education*, vydaná v roce 2002 v Paříži.

1.2 Metoda a proces práce

Jak již bylo nastíněno v úvodu, diplomová práce je složena ze dvou částí. Teoretická část je zaměřena na základní informace z oblasti humoru. Na jejím základě vznikne určitý přehled, který pedagogům francouzského jazyka usnadní přípravu vyučovacích hodin.

Druhá část diplomové práce se věnuje praktické stránce a využití získaných poznatků. Vytvořili jsme 6 vyučovacích hodin francouzského jazyka, ve kterých jsou uvedeny četné možnosti, jak pracovat s „humorným“ materiálem.

1.3 Definice humoru

Zajímavým a nevšedním způsobem, jak začít kapitolu o humoru může být tento citát:

« Il y a trois choses qui sont réelles : Dieu, la folie humaine et le rire. Comme les deux premières dépassent notre compréhension, nous devons essayer de faire ce que nous pouvons avec la troisième. »¹

V Čechách, a stejně tak v jiných zemích, je humor velmi oblíbený. Důkazem toho je nepřehledné množství citátů a pořekadel, jejichž tématem je právě humor. Pro ukázkou uvedeme jen několik z nich: „*Humor je kořením života.*“; „*Humor je, když se navzdory všemu smějeme.*“; „*Žert je polovinou pravdy.*“ nebo také „*Moudrý se usmívá, hloupý se*

¹ ZIV, A., ZIV, N.: *Humour et Créativité en Éducation*. Creaxion Paris 2002. s. 6

chechtá.“² Abychom však humoru mohli využívat, musíme vědět, co to vlastně humor je a jak se dá definovat. Pokud se zeptáme co je to humor, většina lidí nám nejspíše odpoví stejně jako slovník Larousse: „*Určitá forma mysli, která se snaží zdůraznit komické, směšné, absurdní nebo neobvyklé aspekty reality.*“³ Latinský výraz *humor* je možné přeložit jako *vláha*.⁴

Hledání správné a jednoznačné definice humoru není jednoduché, o čemž nás přesvědčí argumenty z knihy *Humour et Créativité en Éducation*. První překážkou je velké množství odborných termínů jako ironie, sarkasmus, parodie, metafora, ironie nebo tzv. „černý humor“. Pojetí humoru je tedy ovlivněno především charakterem dotyčného jedince a směrem, kterým se jeho představa ubírá. Definice humoru také závisí na schopnostech člověka. Jak píše Avner Ziv: « *On peut parler de la capacité de créer l'humour, de la capacité de l'apprécier et enfin d'une disposition.* ».⁵

Problematika definice je dále ovlivněna různými způsoby nahlížení na humor. Pouze pro účely této práce je nazveme jako pohled psychologický, biologický, sociologický a edukativní. Množství různých způsobů nahlížení na humor znázorňuje, v kolika různých oblastech se humor vyskytuje a kde se dá využít ku prospěchu člověka. V našem zájmu je dozvědět se o tomto tématu co nejvíce a dokázat těchto znalostí vhodně využít. Jednotlivé aspekty jsou úzce propojeny a není možné vynechat jakýkoliv z nich. Nyní se s nimi podrobněji seznámíme.

1.3.1 Pohled psychologický

Pohled psychologický je zaměřen na mentální věk dítěte, pocity vyvolané humorem, náladou jedince po užití humoru a jeho celkovým působením na psychiku daného člověka. Pedagogové musí brát v úvahu osobnost svých žáků. Školní třída je velice různorodá sociální skupina, což je dáno již odlišnými povahami žáků. Jednotlivé rozdíly mezi žáky hrají při výběru humoru důležitou roli. Odlišnost extroverta od introverta je toho jasným příkladem. Dle výzkumů p. Eysencka upřednostňují extroverti a introverti různý typ humoru. Extrovert dává přednost agresivnímu humoru nebo humoru se sexuálními kontextem. Introvert upřednostňuje nesmyslný humor.⁶

² Dostupné z: <http://www.citaty-az.cz/kategorie/vtipne-citaty/80/>

³ Dostupné z: <http://www.larousse.fr/dictionnaires/francais/humour>

⁴ LEDERBUCHOVÁ, L.: *Slovník literárních pojmů aneb Co se skrývá za slovy*. Fraus Plzeň 2006. s. 52

⁵ ZIV, A., ZIV, N.: *Humour et Créativité en Éducation*. Creaxion Paris 2002. s. 15

⁶ tamtéž s. 66

Ve třídě se můžeme setkat s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s dětmi mimořádně nadanými. Tato skutečnost vyžaduje velmi dobrou přípravu ze strany pedagogů. Nejenže nám žáci mohou pokládat spoustu záludných otázek, ale může také dojít k nepochopení humoru. Obě možnosti mohou u žáků vyvolat demotivaci. Tato fakta dokazují, že příprava hodin s užitím humoru není jednoduchá. Pedagogové si musí včas uvědomit velké množství informací, na které musí brát bezesporu ohled. Přestože není možné vyhovět všem žákům, musíme se alespoň pokusit najít tzv. zlatou střední cestu ke spokojenosti všech.⁷

1.3.2 Pohled biologický

Pohled biologický se zabývá především věkem dítěte a jeho vyspělostí. Obsah a užití humoru je ovlivněno mentálním a fyzickým věkem. Děti prochází během života řadou období, která mají svou specifickou charakteristiku.⁸

V průběhu života se mění téma humoru. Vývoj smíchu se dělí na čtyři hlavní fáze. Jean Piaget je označuje jako stádium senzomotorické, stádium předoperační, stádium konkrétních operací a stádium formálních operací. Pro tuto práci je důležité právě poslední stádium, které je typické pro děti od 12 let. Žáci začínají pracovat s abstrakcí, hypotézami a filozofickými teoriemi. Začínají přemýšlet jako dospělí.⁹

Jean Piaget také rozlišuje několik základních prvků, které vyvolávají u dětí smích. Mezi ně řadí pocit z úspěšného osvojení zavedených schémat, rozlišení skutečného světa od světa fantazie, pocit důvěry a nakonec jazyk.

Užití humoru je závislé na žácích, ale také na učiteli. Pro děti ve věku 15 – 16 let je „smysl pro humor“ u pedagoga důležitou vlastností. Biologický pohled má tedy zásadní vliv na užití humoru a proto nesmí být opomíjen.¹⁰

1.3.3 Pohled sociologický

Z pohledu sociologického vnímáme humor jako nástroj začlenění do sociálních skupin. Každý z nás se během dospívání snaží socializovat do skupiny lidí, která je mu určitým způsobem blízká. Hledá nové přátele dle svých představ. Jedním z aspektů, který ovlivňuje náš výběr, může být právě humor. I ve školním prostředí si vybíráme kamarády

⁷ viz ZIV, A., ZIV, N.: *Humour et Créativité en Éducation*. Creaxion Paris 2002. s. 74,75

⁸ tamtéž s. 84

⁹ tamtéž s. 88

¹⁰ tamtéž s. 116

podle toho, kdo je nám sympatický, jaký má smysl pro humor, zda je optimistický či zda se umí smát. Proto bychom jako pedagogové měli brát tento aspekt v úvahu.¹¹

1.3.4 Pohled edukativní

U pohledu edukativního si musíme uvědomit osobnost nejen žáka, ale také učitele. Pedagog představuje ve výchovně-vzdělávacím procesu významnou roli a jeho úkolem je vhodné zapojení humoru v hodinách. Stává se, že učitel použije vtip, který třídu pobaví, ale bohužel není provázán s daným učivem. Tím riskujeme oddálení od probíraného tématu. V opačném případě můžeme pomocí vtipu ilustrovat, podpořit, znázornit či jasněji formulovat probírané učivo a tím výuku posílit.¹²

Je důležité řádně promyslet obsah učiva a na jeho základě najít správnou formu humoru (viz formy humoru). Humor dělíme na dva základní typy. Humor spontánní, který vychází z přirozené situace a může být výsledkem improvizace a humor uměle vytvořený, který je založen na cílené práci s humornými prvky. Chceme-li využít humoru v hodinách, musíme se ujistit, že ho žáci pochopí a ocení. Vyučovací hodiny je nutné připravovat s pečlivostí. Dokážeme-li humor použít správným způsobem, pak se pro nás stává velmi dobrou pomůckou.¹³

Co se týče pedagoga samotného, záleží také na jeho osobnosti a přístupu. Chování učitele určitým způsobem ovlivňuje atmosféru ve třídě. Známé jsou především tři typy: demokratický, autokratický a liberální. Podle průzkumu autorů knihy *Humour et Créativité en Education* bylo potvrzeno, že u demokratického typu učitele bylo využito většího množství humoristických prvků v porovnání se zbylými dvěma typy.¹⁴

Humor je velmi důležitým prvkem pro žáky ve věku 15 – 16 let a to z několika důvodů. Avner Ziv tyto důvody rozdělil do 5 základních bodů: snížení psychické vzdálenosti mezi vyučujícím a žáky, odlišné vnímání role učitele, podpora koncentrace a snazšího učení, vytvoření příjemné atmosféry ve třídě a kladný vztah učitele s žáky. Užití humoru však někdy může vyvolat neočekávané situace. Ve třídě se může vyskytnout tzv. klaun. Tento žák na sebe strhává pozornost, vypráví vtipy nebo se chová směšně. Porušováním zákazů se v očích svých vrstevníků stává oblíbeným. Často svým nevhodným chováním porušuje pravidla, která se do vyučování snažíme zavést, čímž narušuje

¹¹ viz ZIV, A., ZIV, N.: *Humour et Créativité en Éducation*. Creaxion Paris 2002. s. 100, 101

¹² tamtéž s. 158

¹³ tamtéž s. 159

¹⁴ tamtéž s. 124

atmosféru vhodnou pro vzdělávání. V některých případech se můžeme dokonce setkat s tzv. provokatérem, který pokládá učiteli škodolibé otázky za účelem jeho zesměšnění. Z pedagogického hlediska je v tomto případě velmi těžké zůstat tzv. nad věcí a správně vyhodnotit situaci. Učitel by měl zůstat klidný a odpovědět bez agresivního podtextu. V opačném případě se v očích ostatních žáků stává slabým, je zesměšněn a ztrácí svou autoritu. Možnost výskytu těchto situací by nás neměla odradit od užití humoru, ale pouze utvrdit v nutnosti pečlivé přípravy. Ve výchovně-vzdělávacím procesu je tedy nezbytné, aby uměl pedagog v určitých vypjatých a neočekávaných situacích adekvátně reagovat.¹⁵

Nejlepší varianta je pedagog, který má pro chování žáků pevně stanovené hranice. Učivo prezentuje zajímavým způsobem a využívá vtipných příkladů či ukázek. V mezích normy si ze sebe umí udělat legraci, čímž žákům ukazuje, že nad ně není povýšený. Humor v tomto případě zvyšuje soudržnost celé skupiny. Učitel by se měl ovšem vyvarovat určitých krajností jako je neustálé opakování stejných humorných prvků. Žáci by ho jinak mohli vnímat jako směšného a mít pocit, že ho nemusí brát vážně.¹⁶

Spojení „humor v mezích normy“ je pro vzdělávání podstatné. Pokud dokážeme správně odhadnout hranice, pak nás žáci vnímají jako nevšedního či méně přísného a dochází ke zlepšení komunikace. Každý pedagog by měl tedy najít svou zlatou střední cestu, aby bylo vzdělávání příjemné a zábavné nejen pro žáky, ale také pro pedagoga samotného.¹⁷ Problematiku definice vyjadřuje také další z citací z knihy *Humour et Créativité en Education*.

« Dans l'étude de l'humour, il n'y a pas seulement la difficulté de définition, mais aussi la difficulté d'objectivation. Ce qui pour l'un est de l'humour ne l'est pas pour un autre. Ce qui peut faire rire aux larmes certains laisse les autres complètement indifférents; il peut même terriblement agacer encore d'autres. Il se peut donc que la meilleure définition du sens de l'humour soit la définition subjective. Cette définition subjective du sens de l'humour est probablement acceptable pour chacun d'entre nous, dans notre propre perspective. »¹⁸

Dalo by se říci, že vše podstatné pro pochopení pojmu humor již bylo řečeno. A proto můžeme přistoupit k jeho definici: „*Radostný citový stav vyvolaný komickou myšlenkou, nápadem, situací; zdrojem komična jsou nejčastěji nepravděpodobné jevy, vznešenost naruby, předstírané nehody a svízele [...]*“¹⁹

¹⁵ viz ZIV, A., ZIV, N.: *Humour et Créativité en Éducation*. Creaxion Paris 2002. s. 103

¹⁶ tamtéž s. 103

¹⁷ tamtéž s. 103

¹⁸ tamtéž s. 29

¹⁹ HARTL, P., HARTLOVÁ, H.: *Psychologický slovník*. Portál Praha 2000. s. 198

1.4 Humor jako součást našeho života

V této kapitole bychom se zaměřili především na humor jako součást našeho života. Pokusíme se zjistit, proč je humor důležitý, a z jakého důvodu bychom ho měli zapojit do výuky francouzského jazyka. Dříve než se však budeme zabývat výše zmíněnými tématy, připomeňme si historii studia humoru, jeho fáze a prvky.

1.4.1 Historie studia humoru

Zájem o humor se prvotně projevil především ze strany psychologů, kteří uskutečnili několik empirických výzkumů. Právě oni vydali publikace dokazující, že humor může být předmětem zcela seriózních výzkumů. První kongres, Congrès International sur l'étude scientifique de l'humour, se konal v roce 1977 v Cardiff ve Velké Británii. Od té doby se již uskutečnilo více než 13 konferencí na toto téma v různých zemích světa jako např. ve Spojených státech amerických, Francii, Izraeli, Japonsku nebo Itálii. Tyto kongresy a konference umožnily badatelům výměnu názorů, myšlenek či prací z různých disciplín. Mezi nimi bychom mohli zmínit např. medicínu, literaturu, sociologii nebo právě psychologii.²⁰

V roce 1984 vyšlo první číslo odborného časopisu „Humour International Journal of Humor Research“. O deset let později vznikla asociace CORHUM, která se zabývala vývojem výzkumu v oblastech „Comique, Rire et Humour“. Cílem této organizace byla podpora výzkumů a prací na téma výše zmíněných oblastí a to z různých hledisek jako např. pohled literární, lingvistický, psychologický a další. Od doby jejího založení zorganizovala tato asociace několik konferencí a pravidelně vydává časopis s názvem « Humoresque ».²¹

1.4.2 Využití humoru v jazykových rovinách

Nejčastěji využívanou formou humoru je humor verbální neboli slovní. Tento typ humoru se vyskytuje ve všech rovinách jazyka. Můžeme ho využít jak v rovině fonetické, tak i morfologické, sémantické, skladební či pragmatické. U těchto rovin jazyka se na chvíli pozastavíme a více si přiblížíme, jak je možné využít humor na základě jazykových rovin.²²

²⁰ ZIV, A., ZIV, N.: *Humour et Créativité en Éducation*. Creaxion Paris 2002. s. 28

²¹ tamtéž s. 29

²² tamtéž s. 92

V oblasti fonetické roviny bychom mohli nalézt několik zajímavých příkladů. Inspiraci čerpáme z učebnice *Le français ENTRE NOUS*. Jako příklad můžeme uvést nácvik intonace oznamovacích a tázacích vět. Přestože věty nejsou samy o sobě humorné, žáci se při nácviku smějí. Dalším příkladem, jak využít humoru ve fonetické rovině jsou jazykolamy. Žáci se učí správně vyslovovat a zároveň se baví. Rychlost jazykolamu se může postupně zvyšovat a učitel má možnost v závěru hodiny uspořádat pro žáky soutěž. Jako příklad jazykolamu můžeme uvést: *La jupe de Julie est jolie*.²³ nebo *Trois tortues trottent sur un trottoir*.²⁴

V oblasti morfologické se s humorem setkáváme také velmi často. Jde o okamžiky, kdy ve třídě pracujeme s předponami, příponami a dalšími gramatickými jevy. V tomto případě můžeme porovnat slova, která jsou si na první pohled podobná, ale je velmi důležité je od sebe odlišit. Můžeme tedy porovnat *le poisson* s *le poison* nebo *le dessert* s *le désert*. Slova mohou být vtipně ilustrována. Užití předložek je možné demonstrovat například pomocí tohoto vtipu:

C'est un chien qui rencontre un crocodile. Le crocodile dit au chien :
- *Salut, sac à puces !*
Et le chien lui répond :
- *Salut, sac à main!*²⁵

V rovině sémantické využijeme humoru podobným způsobem a to např. na základě tzv. « faux amis ». Tato slova pochází ze dvou různých jazyků, a přestože jsou si graficky velmi podobná, jejich význam je odlišný. Problematiku v této oblasti bychom mohli ilustrovat pomocí obrázků nebo na jejich základě vytvořit pro žáky zajímavé aktivity. Na takové případy bychom žáky měli upozornit a vyvarovat se tak možných chyb. Pro ilustraci uvádíme příklad, viz příloha č. 1.

Ve skladební rovině se jedná především o správný pořádek slov ve větě. Můžeme například žáky upozornit, jak se věta změní v závislosti na postavení jednotlivých větných členů. Jako ukázkou můžeme použít přísloví: « *Chercher une aiguille dans une botte de foin.* »²⁶ V tomto přísloví můžeme zaměňovat postavení podstatných jmen a graficky je znázornit. Učitel si tedy může připravit obrázky znázorňující hledání jehly v kupce sena,

²³ NOVÁKOVÁ, S., KOLMANOVÁ, J., GEFFROY-KONŠTACKÝ, D., TÁBORSKÁ, J.: *Le français entre nous* 1. Nakladatelství Fraus Plzeň 2009. s. 22

²⁴ tamtéž s. 38

²⁵ Dostupné z: <http://www.blague.info/blagues/animaux-1.html?cat=1&p=1>

²⁶ Dostupné z: <http://www.ortholud.com/grammaire/citations/6.php>

ale také hledání sena v kupce jehel. Může tak žákům demonstrovat důležitost postavení větných členů z hlediska smyslu věty.

Poslední jazykovou rovinou je rovina pragmatická. Tu chápeme jako přenesení či aplikaci jazyka do sociálního kontextu. Tady bychom uvedli několik příkladů z knihy *Humour et Créativité en Éducation*:

1) - *Savez-vous comment arriver à la rue Victor Hugo?*
- *Oui.*²⁷

2) - *Appelle moi un taxi.*
- *Tu es un taxi.*²⁸

3) - *Je suis dans ta poche et ta poche est vide ? Qui suis-je ?*
- *Un trou.*²⁹

1.4.3 Fáze a prvky humoru

Mluvíme-li o využití humoru v našich životech, měly by být zmíněny také fáze humoru, které není možné v celkovém schématu opomenout. Při vyhledávání humorných materiálů bychom je měli brát v úvahu. Usnadňují totiž srozumitelnost humoru. Ve výchovně-vzdělávacím procesu tedy zaujímají významnou roli.

Humor se obecně skládá z určité úvodní fáze. Tato fáze popisuje prostředí, kde se děj odehrává. Představuje vedlejší linii příběhu. Po úvodu následuje obsah. Mohl by být také označen jako průběh dané skutečnosti, která je přerušena pointou.

Humor se skládá z tří základních prvků a to nesoulad, překvapení a představivost.³⁰ Závěrečná fáze by tedy měla vyústit v určitou formu překvapení či napětí vyvolanou nesouladem mezi pointou a tím, co jí předcházelo.

1.4.4 Funkce humoru

Nyní se věnujme funkci humoru a jeho roli ve výchovně-vzdělávacím procesu. Základní funkce humoru spatřujeme především ve 4 oblastech, které označujeme jako lidské vztahy, motivace, výchovně-vzdělávací proces a interkulturní přístup ve vyučování cizím jazykům. Humor také slouží jako prostředek působící proti frustraci, úzkosti a

²⁷ ZIV, A., ZIV, N.: *Humour et Créativité en Éducation*. Creaxion Paris 2002. s. 94

²⁸ tamtéž s. 95

²⁹ tamtéž s. 95

³⁰ tamtéž s. 65

agresivitě. Jeho využití je opravdu velmi široké. Protože všechny výše zmíněné charakteristiky humoru jsou důležité, budeme se jim věnovat podrobněji.³¹

Během dospívání, které bývá u dětí ve věku 13-16 let velmi bouřlivé, je více než vhodné využívat humoru (viz pohled sociologický).

Žáci mohou prostřednictvím humoru vyjádřit své obavy a úzkost z určitých témat. V tomto případě lze využít tzv. černý humor, který umožňuje dělat si legraci z témat nahánějících žákům strach. Tím, že si z daného tématu dělají legraci, mohou ho přestat vnímat výhružně. Humor tedy působí proti frustraci a úzkosti. Skrze humor se žáci také dostávají do kontaktu se sexualitou. Někdo by mohl namítat, že tento typ humoru do školy nepatří. Mluvíme-li však o funkci humoru, je naprosto nezbytné zmínit i tuto oblast. Žáci díky humoru mohou překonat úzkost spojenou s obdobím dospívání. Humor tedy umožňuje, aby vyjádřili jejich obavy či pochybnosti o sexualitě.³²

Funkci humoru lze vidět i v uvolnění agresivity. Žáci dávají přednost humoru, kdy se obětí nestává žák, ale učitel. Humor nám může pomoci ukázat žákům, že ne vždy vyhrává silnější. Jako učitelé bychom si měli uvědomit, že dítě, které zlobí a je agresivní, může být pouze pod určitým tlakem nebo frustrováno. Zdroje frustrace jsou četné a mohou být způsobeny prostředím či rodinným zázemím. Humor je prvek, který uvolňuje napětí, frustraci a navozuje příjemný pocit. Nabízí určitý způsob, jak vybruslit z napjaté situace mezi učitelem a žákem. Spontánní smích našich žáků je jedním z nejúčinnějších prvků výuky. Znalost této skutečnosti nám umožní vybrat materiál, který bude neagresivní avšak pro žáky zajímavý.³³ Humor lze však využít také jako ukázkou, která podpoří a pomůže jasněji formulovat probírané učivo. V tomto případě vše shrnuje tento citát:

*« Il ne s'agit pas simplement de rendre l'atmosphère plus agréable (malgré le fait que cet aspect est aussi important) mais de mettre l'humour au service direct de l'enseignement ».*³⁴

Humor je účinný prvek začlenění do sociální skupiny. Žáci se dělí o své názory a hodnocení komické situace se spolužáky. Tento druh humoru se používá při práci ve dvojicích či skupinách. Žáci se cítí uvolněněji, jsou připraveni navrhnout různá řešení problému a sdílet je s ostatními ve skupině.³⁵

³¹ viz ZIV, A., ZIV, N.: *Humour et Créativité en Éducation*. Creaxion Paris 2002. s. 190

³² tamtéž s. 97

³³ tamtéž s. 190

³⁴ tamtéž s. 158

³⁵ tamtéž s. 100

Další funkce humoru je motivace. Původ slova pochází z latinského *moveo - movere*, což znamená *pohybovat se*. Motivace je „hybnou silou“ pro dosažení našich cílů a to nejen ve vzdělávání.³⁶ Tomuto tématu je v oblasti pedagogiky věnována stále větší pozornost. Vhodné využití humoru představuje jednu z možných cest k úspěšné motivaci žáků. Žáci se do humorných aktivit zapojují mnohem raději a učí se především proto, že se pro ně učení stává zábavou. Motivace však působí nejen směrem k žákům, ale také k pedagogům. Úspěšnost vyučovacích hodin a dobré výsledky žáků se mohou stát pro pedagogy motivací k vyučování. Pocity úspěchu mohou zvýšit chuť do příprav dalších hodin.

Tuto kapitolu lze zakončit citátem z knihy *Humour et Créativité en Éducation: « L'humour, en plus de ces manifestations physiologiques, combine en lui toute la richesse de la psychologie humaine. Il comprend des aspects intellectuels, émotionnels, sociaux et psychologiques. »*³⁷ Humor nám tedy pomáhá ve všech zmíněných bodech. Pro jeho skvělé vlastnosti je využíván prakticky v jakýchkoliv hodinách. Nás však zajímá jeho využití ve francouzském jazyce (viz kapitola Humor v učebnicích francouzského jazyka).

1.5 Typy a formy humoru

Humor se tradičně dělí na verbální nebo neverbální, záměrný či nezáměrný, přenositelný nebo závislý na kontextu.³⁸ Zajímavé veselé historky a klasické vtipy představují humor verbální. Neverbální humor si naopak představíme jako parodii nebo pantomimu. Existuje velké množství různých klasifikací humoru. Proto jsem pro tuto práci zvolila dělení na formy a typy. Za typy humoru označuji např. černý humor, parodii, komedii, metaforu, ironii či sarkasmus. Obrázek, video, hra, text, písnička, báseň, říkanka nebo také scénka představují formy humoru. V této kapitole čerpáme především z díla Doc. PaedDr. Ladislavy Lederbuchové, CSc. s názvem *Slovník literárních pojmů aneb Co se skrývá za slovy*. Kniha byla vydána nakladatelstvím Fraus v roce 2006 v Plzni.

O záměrný humor se jedná tehdy, pokud vyprávíme vtip či příběh za účelem pobavení. Humor nezáměrný většinou vyplyne z určité komické situace. Přenositelný humor pochopíme bez specifických znalostí či zkušeností. Je tedy opakem humoru závislého na kontextu, který vyžaduje určité zkušenosti či znalosti.³⁹

³⁶ Dostupné z: http://is.muni.cz/th/144233/fss_b/motivacni_system_-_bakalarska_prace_Sehnalova.doc.

³⁷ ZIV, A., ZIV, N.: *Humour et Créativité en Éducation*. Creaxion Paris 2002. s. 7

³⁸ Dostupné z: http://industry.biomed.cas.cz/kamil/filedb/filesX/05_Humor_ve_skolni_tride.pdf

³⁹ Dostupné z: http://industry.biomed.cas.cz/kamil/filedb/filesX/05_Humor_ve_skolni_tride.pdf

1.5.1 Typy humoru

Jak již bylo zmíněno, existuje velké množství jednotlivých typů humoru. Mezi ně patří např. satira, ironie, absurdita, groteska, nonsens, parodie, sarkasmus, černý humor či komedie.

Humor se však také liší podle zemí původu či etnických skupin, z nichž pochází. Známe je např. humor anglický, americký, židovský, český a spousta dalších. Právě z důvodu tohoto nepřehledného množství typů, jsme se rozhodli věnovat pouze několika z nich.

1.5.1.1 Satira

Slovník cizích slov definuje satiru jako „posměšné vyjádření či umělecké dílo využívající výsměchu, ironie, komičnosti ke kritice nedostatků a záporných jevů“. *Slovník literárních pojmů* z nakladatelství Fraus nám však nabízí mnohem pestřejší a podrobnější vysvětlení. Slovo satira vzniklo z řeckého výrazu *satúra*, což znamená *míchance* nebo také *všeho chuť*. Satirou označujeme dílo vyznačující se výsměšně kritickým postojem autora k určitým nedostatkům. Popisuje nedostatky vycházející z lidského charakteru, jako jsou například závist, prospěchářství nebo pokrytectví. Satira však může poukazovat také na nedostatky společenské např. na špatnou práci úřadů, politických stran nebo korupci. Satiru lze najít v celé řadě žánrů. Nejčastěji se však vyskytuje v lyrice, epigramech, anekdotách nebo bajkách. Tento typ humoru bychom mohli najít v dílech světově známých autorů, jako byli např. Rabelais, Molière, Voltaire, Čech, Borovský nebo také Jaroslav Hašek.⁴⁰ V souvislosti se satirou lze zmínit další typ humoru a to sarkasmus, což je nemilosrdně odsuzující vyostřená satira. *Slovník cizích slov* zde také uvádí, že se jedná o jízlivý smích, který je založen na pocitu převahy nad druhou osobou.⁴¹

1.5.1.2 Parodie

Slovo parodie vzniklo z řeckého výrazu *paródiá*, což bychom mohli přeložit jako *předzpívání*. V případě parodie se vlastně jedná o nápodobu. Charakteristické rysy daného textu jsou zveličovány. Námět je podobný původnímu textu, avšak zpracován odlišným nebo zcela novým způsobem. Pro pochopení parodie je důležité, aby čtenář znal původní znění textu. Jako příklad bychom mohli uvést povídku Jiřího Brdečky *Limonádový Joe*,

⁴⁰ Dostupné z: <http://www.imaturita.cz/maturitni-otazky/cesky-jazyk/humor-a-satira-v-ceske-literature/321/>

⁴¹ viz LEDERBUCHOVÁ, L.: *Slovník literárních pojmů aneb Co se skrývá za slovy*. Fraus Plzeň 2006. s. 126

což je vlastně parodie na western. Parodie je všem dobře známý typ humoru, jehož pomocí napodobujeme nějakého známého člověka. Charakteristické rysy se většinou přehání, aby ostatní poznali, o koho jde. Daná osoba je tedy parodována.⁴²

1.5.1.3 Nonsens

Základním typem humoru je také nonsens. Toto slovo pochází z anglického výrazu *nonsense*, tedy *nesmysl*. „*Pojem nonsense označuje žánr hravých a nesmyslných říkadel.*“⁴³ Zásadní roli zde zaujímá pravidelný rytmus a zvuková stránka slov. „*Smysl pro komično nebo absurdno spojuje lyriku a nonsenseovou epickou prózu.*“⁴⁴ Zde bychom mohli zmínit Lewise Carolla, autora pohádkových příběhů. S tímto typem humoru také souvisí pojem limerik. Název je odvozen od irského města Limerick. Limerik je známý především svou formou, která se vyznačuje jednou pětiveršovou strofou končící pointou. První a poslední verš je stejný. Dochází k jeho zopakování nebo menší obměně.⁴⁵ Autorem limeriků a zakladatelem literárního nesmyslu je Edward Lear.

1.5.1.4 Komedie

Slovo komedie pochází z řeckého výrazu *kómódia*, což je možné přeložit jako *zpěv veselého průvodu masek*. Společně s tragédií představují dva základní žánry dramatu. Aby byla komedie účinná, musí mít divák schopnost zhodnotit její významy jako komické. Hlavní hrdinové se snaží vyřešit konflikt, přestože jde ve skutečnosti pouze o malicherný spor.

Komedie je velmi rozsáhlý žánr a dělí se na komedii situační (vystavěna na komických situacích), komedii charakterní (komično postavy – zde bychom mohli uvést např. hrdinu komedie *Lakomec* od francouzského dramatika Molière) a komedii konverzační (založena na vtipných dialozích a jazykové kompozici). Nesmíme zde však opomenout výraz *fraška*, který pochází z italského *frasca* neboli *žert* či *vtip*.⁴⁶

1.5.1.5 Ironie

Dalším typem humoru je známá a využívaná ironie. Původ slova vychází z řeckého výrazu *eiróneia*, což je *schopnost vítězit chytrostí a vtipem*. V některých básních se může

⁴² LEDERBUCHOVÁ, L.: *Slovník literárních pojmů aneb Co se skrývá za slovy*. Fraus Plzeň 2006. s. 96, 97

⁴³ tamtéž s. 90

⁴⁴ tamtéž s. 90

⁴⁵ tamtéž s. 90

⁴⁶ tamtéž s. 65, 45

změnit význam slov na základě kontextu. Kritický postoj je možné vyjádřit, pokud se význam změní v opačný.⁴⁷ „Ironizován může být i postoj vypravěče nebo lyrického mluvčího, jde o sebeironii, která zlehčuje nebo převrací zjevný smysl textu.“⁴⁸

1.5.1.6 Černý humor

Latinský výraz *humor* je možné přeložit jako *vláha*. Význam černého humoru se vyznačuje citlivou hranicí mezi tragickým a komickým prvkem. Autoři tohoto typu humoru předpokládají, že komično převládne nad tragičnem. V umění je potvrzením mravních a estetických hodnot. Černému humoru se smějeme především proto, že jeho hlavní pointu považujeme za nereálnou.⁴⁹

1.5.1.7 Groteská

Slovo groteská vzniklo z italského výrazu *grotta* neboli *jeskyně*. Groteská označuje krátký němý film. Hrdina se v tomto žánru snaží marně překonat nicotné překážky. Jeho snahy končí neúspěšně a většinou dosáhne úplného opaku, než zamýšlel. Snaha překonat tyto překážky je zobrazena v nadsázce. Jako příklad zde uvádíme hrdiny vytvořené Charlie Chaplinem, kteří jsou pro nás asi nejznámější.⁵⁰

1.5.1.8 Absurdita

Mezi typy humoru patří také absurdita nebo absurdno. Výraz vznikl z latinského slova *absurdus*, což znamená *sluchu nepříjemný* nebo *nesmyslný*. Přestože je skutečnost považována za nesmyslnou, mohou v ní čtenáři objevit hlubší poznání života. Podle autorky Ladislavy Lederbuchové vede nesmyslné, nelogické, absurdní zobrazení skutečnosti k poznání, že je potřebné smysl života hledat a nalézat.⁵¹

1.5.1.9 Metafora

Závěrem této kapitoly se věnujme také metafoře. Význam slova pochází z řeckého výrazu *metafora*, což může být překládáno jako *přenesení*. V metaforách využíváme

⁴⁷ LEDERBUCHOVÁ, L.: *Slovní literárních pojmů aneb Co se skrývá za slovy*. Fraus Plzeň 2006. s. 60

⁴⁸ tamtéž s. 60

⁴⁹ tamtéž s. 52

⁵⁰ tamtéž s. 48, 49

⁵¹ tamtéž s. 7

podobnosti mezi dvěma skutečnostmi, které lze pojmenovat jedním slovem. Tato podobnost může být zjevná nebo skrytá. Metafora je tedy vlastně obrazné pojmenování.⁵²

1.5.2 Formy humoru

Nyní se podrobněji věnujme formám humoru. Jak bylo řečeno na začátku kapitoly, za formy humoru označujeme např. obrázek, hru, text, video, písničku, báseň, říkanku, rozpočítávadlo, komiks (ve Francii známý jako BD) či scénku. Existuje velké množství jednotlivých forem, avšak výběr není zcela jednoduchý. Nejobtížnější částí při tvorbě výukové hodiny s využitím humoru je právě vhodnost dané formy. Dnešní doba a technologické novinky jako např. internet nám ve velké míře zjednodušují život. Přesto však najdeme četné prvky humoru, které jsou pro výchovu a vzdělávání naprosto nevhodné. V tomto ohledu bychom tedy měli být velmi obezřetní.

1.5.2.1 Obrázky

Jednou z mnoha forem humoru je např. obrázek, viz příloha č. 2. Tento pojem představuje jakékoliv grafické vyjádření. Obrázek prošel dlouhým historickým vývojem. V dnešní době se hojně využívá ve všech oborech od marketingu a reklamy až po vzdělávání. Existují různé druhy obrázků, které se dělí podle použitého materiálu a nástrojů. Obrázek může graficky znázorňovat prakticky jakékoliv téma.

V hodinách se dá využít různým způsobem například jako podpora daného učiva, oživení výkladu a zlepšení názornosti probírané látky. Slouží také jako odrazové můstky pro množství dalších aktivit. Obrázek může znázorňovat určitý příběh. Žáci hledají správné pořadí obrázků, domýšlí konec příběhu či vymýšlí svůj vlastní příběh. Diskuzí nad obsahem rozvíjí komunikativní dovednosti. Nesmíme zapomenout, že hledání vhodného obrázku vyžaduje od pedagoga velké množství času a také trpělivosti. Výsledek však odpovídá vynaloženému úsilí.

1.5.2.2 Básně a poezie

Mezi formy humoru se řadí také různé básně. Poezie nám umožňuje dostat se do kontaktu s cizím jazykem netradičním způsobem. Představuje tedy prostředek s širokými možnostmi využití. Stránky podporující výuku francouzského jazyka nabízí množství nápadů, jak využít básní ve vzdělávání a výuce FLE (Français Langue Étrangère).

⁵² LEDERBUCHOVÁ, L.: *Slovní literárních pojmů aneb Co se skrývá za slovy*. Fraus Plzeň 2006. s. 81, 82

Básně se od sebe liší úrovní jazyka. Využití tohoto prvku v hodinách FLE pomáhá žákům obohacovat slovní zásobu. Nenásilným způsobem se dostávají do kontaktu s gramatikou, francouzskou kulturou nebo společenským děním ve Francii.

Pokud bychom v našich hodinách chtěli využít právě básní, můžeme se inspirovat na stránkách www.frenchteachers.org. Autoři navrhují možnosti jako recitaci, scénku, pantomimu, zvukomalbu atd. Žáci mohou dostat pouze skelet básně a doplnit jednotlivá slova. Neměli bychom však opomínat, že v tomto případě je nutná znalost pravopisu a určitých gramatických pravidel. Úroveň obtížnosti musí být přizpůsobena znalostem a dovednostem našich žáků. Práce se skeletem básně nám také nabízí možnost rozvíjet fantazii žáků. Ti mohou správné znění básně doplnit o některé detaily na základě vlastních zkušeností. Básně se užívají i pro nácvik jazykových prostředků. V neposlední řadě mohou žáci básně zpracovat graficky. Všemi těmito aktivitami rozvíjí žáci své znalosti a dovednosti v cizím jazyce a zároveň se učí o francouzské literatuře. Příklad humorné básně viz příloha č. 3.

1.5.2.3 Říkaneky a rozpočítávadla

Mluvíme-li o humoru ve formě textu, pak musíme zmínit také využití říkanek a rozpočítávadel. Obě tyto formy humoru jsou žánry lidové slovesnosti a jejich autoři jsou neznámí. Říkanek je krátké dětské rčení s rytmickým textem. Rozpočítávadla jsou dětské říkaneky, které jsou recitovány po jednotlivých slabikách s cílem někoho určit nebo také vyřadit. Většinou se jedná o toho člena skupiny, na kterého padne poslední slabika.⁵³

V dnešní době je francouzské slovo „comptine“ používáno pro téměř všechny rýmované texty určené zejména pro děti. Většina lidí tak označuje slovem „comptine“ také různé písničky, básničky nebo formule. My však tímto termínem označíme klasická rozpočítávadla. Jako zdroj různých rozpočítávadel a říkanek mohou posloužit internetové zdroje.⁵⁴

Výběr tématu říkaneky nebo říkadla může zvýšit motivaci žáků. Je tedy nutné vybírat téma, které žáky bude určitým způsobem zajímat nebo je motivovat k práci s textem. Říkaneky a rozpočítávadla nám podobně jako práce s básněmi nabízejí široké možnosti využití. Ukázka rozpočítávadla viz příloha č. 4.

⁵³ LEDERBUCHOVÁ, L.: *Slovník literárních pojmů aneb Co se skrývá za slovy*. Fraus Plzeň 2006. s. 124, 125

⁵⁴ www.bdaa.ca/biblio/apprenti/chansons/chansons.pdf

1.5.2.4 Citáty a pořekadla

Citáty a pořekadla patří mezi základní formy humoru, které zvyšují motivaci žáků a vyvolávají v nich touhu dozvědět se více. Můžeme použít text ve francouzském jazyce nebo využít českých citátů a pořekadel. V ideálním případě uvedeme danou formu humoru v obou jazycích a porovnáme je.

Výběr tématu závisí na učiteli, jeho žácích a požadavcích na daný text. Pokud se chceme v hodině věnovat nějaké slavné francouzské osobnosti, můžeme její život přiblížit skrze známé výroky či citáty. Pro ukázkou uvedeme citát od Charles de Gaulle : « *Comment voulez-vous gouverner un pays où il existe 258 variétés de fromage ?* »⁵⁵ nebo také « *Comme un homme politique ne croit jamais à ce qu'il dit, il est étonné quand il est cru sur parole.* »⁵⁶.

Obě formy humoru se dají využít jako odrazový můstek pro naši hodinu. První citát může posloužit jako podklad pro diskuzi, skupinový projekt nebo ochutnávku francouzských sýrů. Citáty jsou tedy vhodnou pomůckou pro úvod nového tématu hodiny. Jako příklad veselého citátu bychom mohli uvést tento: « *Les chefs sont comme les nuages, quand ils disparaissent, il fait un temps magnifique!* »⁵⁷.

Nepřeberné množství nápadů a aktivit nabízí i práce s příslovími a pořekadly. Je velmi zajímavé porovnávat jednotlivá pořekadla v různých jazycích. Pro žáky to může být zábavné a motivující. V tomto případě uvádíme známé české pořekadlo „Kupovat zajíce v pytli.“ Ve francouzském jazyce bychom řekli: « *Acheter un chat en poche.* » V anglickém jazyce by pak toto pořekadlo znělo: “*To buy a pig in a poke.*“.

Žáci mohou zkusit dané pořekadlo sami přeložit do francouzského jazyka a pak jejich verzi porovnat s originálem. Další možností je práce ve skupinách. Žáci si vyberou různá pořekadla, která dramaticky či graficky zpracují pro ostatní skupiny. Učitel nebo žáci připraví na úvod každé hodiny nějaké pořekadlo, které bude umístěno na nástěnku.

1.5.2.5 Texty

Mezi psané formy humoru se řadí také texty, viz příloha č. 5. V hodinách cizích jazyků se používají různé typy textů od povídek a pohádek, přes zajímavé články, až po reklamní letáky a prospekty. V tomto případě se nebudeme podrobně věnovat zapojení

⁵⁵ Dostupné z: www.evene.fr

⁵⁶ Dostupné z: www.evene.fr

⁵⁷ Dostupné z: <http://humour-blague.com/blog/index.php/Citation-proverbe/pl>

textů do výuky francouzského jazyka. Možnosti využití se velmi podobají předchozím psaným formám humoru, viz básně a poezie nebo citáty a pořekadla.

1.5.2.6 Video a audio nahrávky

Mezi formy humoru patří také video a audio nahrávka. V souvislosti s touto formou humoru zmíníme také možnost nalézt zajímavé ukázky na internetových stránkách.⁵⁸

Internet nám v dnešní době umožňuje vyhledat nahrávky prakticky v jakémkoliv jazyce. Záleží pouze na pedagogovi, jaké téma a jazyk video nahrávky zvolí. Výběr nahrávky je však ovlivněn kvalitou obrazu, kvalitou zvuku nebo také možností vložení či využití titulků jako podpory pro slabší žáky ve třídě. Jako ukázkou této formy humoru uvádíme krátké video z *youtube.com* s názvem *French lesson 1 – Learn French Alphabet*.⁵⁹ Tématem nahrávky je francouzská abeceda a její správná výslovnost. Hodí se zejména pro výuku začátečníků.

Kromě jednotlivých videí lze využít i písniček a hlasitého čtení. Jako inspirace nám poslouží krátké video s názvem *Les parties du corps*⁶⁰, se kterým budeme dále pracovat v praktické části. Toto video obsahuje zajímavou a humornou písničku o částech lidského těla. Žáci zapojení těchto forem humoru do výuky cizích jazyků náležitě ocení. Video nahrávka nabízí široké možnosti využití. Žáci mohou zpívat nebo dramaticky ztvárnit obsah videa.

Následuje práce se slovní zásobou a doplňující aktivity jako známá hra *Jacques a dit*. Ani tato forma humoru nesmí být opomenuta.

1.5.2.7 Komiksy

Zajímavou formou humoru je komiks, který je ve Francii známý pod zkratkou *BD* neboli *Bande dessinée*, viz příloha č. 6. Komiks má široké věkové publikum a práce s ním je pro žáky zábavná.

Z francouzských komiksů jsou známy především *Titeuf*, *Astérix et Obélix*, *Tintin*, *Lucky Luke*, *Boule et Bill* nebo *Spirou et Fantasio*. Komiksové umění má ve Francii dlouhou tradici, která je spojena se jmény jako *Hergé*, *Goscinny*, *Uderzo* nebo *Morris*. Ve Francii probíhá v období ledna *Festival international de la bande dessinée d'Angoulême*.

⁵⁸ www.youtube.com

⁵⁹ Dostupné z: www.youtube.com

⁶⁰ Dostupné z: www.youtube.com

Důvodů pro užití komiksu ve výuce cizích jazyků je hned několik. Můžeme zmínit např. prakticky nulovou věkovou hranici, široké možnosti využití a možnost adaptace na různé jazykové úrovně.

Žáci si komiks poslechnou na nahrávce, dramaticky ho ztvární a přidají grafické zpracování. Výsledek pak porovnají s originálem. Dále může třída pracovat na vlastním komiksu, pořídit několik fotografií a doplnit „bubliny“ s textem. Další možností je práce ve skupinách. Žáci si přinesou různé časopisy nebo noviny a vytvoří komiksy pomocí koláže, které se dají využít jako výzdoba jazykové třídy.

Lze také pracovat s jednotlivými bublinami. Pokusit se je přeformulovat nebo rozvinout holé věty pomocí přídavných jmen a příslovcí. Text v bublinách může posloužit jako odrazový můstek pro uvedení nové gramatiky. Dále je možné vymazat u posledních 3 obrázků text. Žáci se snaží vymyslet konec příběhu. Jednotlivé varianty poté porovnají. Touto aktivitou pomáháme rozvíjet fantazii a představivost našich žáků. Komiksy tedy beze sporu patří do hodin cizích jazyků.

1.5.2.8 Hry

Hra je využívána ve výuce, ať už cizích jazyků nebo jiných předmětů. Moderní doba zvyšuje na pedagogy své nároky a tak je více než žádoucí pokusit se využít „didaktických her“. Pomůžou nám žáky zaujmout a udržet jejich pozornost u méně zajímavých témat. Touto formou humoru efektivně, ale zábavně procvičíme a zopakujeme probrané učivo. Hra působí motivačně a je podnětem pro užívání jazyka ke komunikaci.

Na základě knihy Marie Šalkové s názvem *Hry při vyučování cizím jazykům* představujeme 10 důležitých pravidel:

- 1) Zvážit zda hra vede k cíli naší hodiny, odpovídá látce hodiny a podmínkám třídy.
- 2) Hru bychom měli využívat k procvičování nebo opakování učiva.
- 3) Hra by měla mít pro žáky spontánní a dobrovolný ráz.
- 4) Měli bychom využít her, kde se zapojí co nejvíce žáků.
- 5) Pravidla her musí být řečena jasně a stručně. Učitel může pravidla demonstrovat.
- 6) Hra by měla mít jasný, pevný a dodržovaný řád.
- 7) Hry vyžadují dobrou organizaci a přípravu ze strany učitele.
- 8) Dělení žáků do skupin musí být provedeno tak, aby jakákoliv skupina měla šanci na úspěch.

- 9) Výsledky hry průběžně zaznamenáváme, což napomáhá ke zvýšení aktivity žáků.
- 10) Hry vytváří radostnou atmosféru, avšak nepatří na začátek hodiny.

Pravidla hry lze přizpůsobit potřebám žáků a dané aktivitě. Ve výběru hry má nejdůležitější roli cíl. Hry na jeho základě dělíme na hry zaměřené na procvičování gramatiky, hry na procvičování slovní zásoby nebo hry konverzační. Jako příklad her uvádíme např. hádanky, bingo, tichou poštu, svědky nebo kvízy.

1.5.2.9 Scénka

Mezi formy humoru patří také scénka. Chceme-li v našich hodinách využít humoru, nemusíme nutně hledat zábavné hry. Zcela nám postačí využít textu s několika mluvčími. S žáky pak na jeho základě můžeme secvičit scénky. Žáci se baví, aniž by si uvědomovali, že se vlastně jejím prostřednictvím učí cizí jazyk. Vše probíhá spontánně a přirozeně. Základem je vybrat vhodné téma dané scénky, které bude pro žáky zábavné a zajímavé. Ti si pak například scénku upravují podle vlastních představ a dovedností. Mohou také doplňovat některé další části a ponechat závazně pouze osnovu. Žáci využívají vlastních nápadů a během hraní zadané role improvizují. Fantazii se u této formy humoru meze nekladou.

Musíme si uvědomit, že ne všechny formy humoru jsou striktně vymezeny. Většina z nich je kombinací několika různých forem. Chceme-li, aby naše hodiny byly úspěšné a pro žáky zajímavé, pak je nutné mezi formami humoru pečlivě vybírat a zvážit všechny klady a zápory. Neměli bychom se uchylovat k neustálému opakování jedné formy. Jak jsme již dříve řekli, existuje nepřeberné množství forem humoru a proto je žádané jejich využití střídat.

1.6 Humor v různých kulturách

Každá národnost má svůj specifický typ humoru, který souvisí s jejich povahou. Budeme se zde tedy zabývat humorem jednotlivých kultur a národností. Z velkého množství národností jsme vybrali jen několik a to humor anglický, německý, ruský, americký, francouzský a český. Jak jsme již zmínili v dřívějších kapitolách, první kongres zabývající se vědeckým studiem humoru se konal v roce 1977. První oficiální zmínky humoru tedy můžeme datovat do počátku 20. století. Musíme si však uvědomit, že historie humoru začíná bezesporu dříve.

Anglický humor je v určitém ohledu jedinečný. Jeho jedinečnost lze spatřovat především ve způsobu jejich projevu. Sarkastické a vtipné poznámky vyprávějí s naprosto kamenným výrazem. Anglický humor bychom mohli popsat jako surrealisticky vynalézavý, vysoce kultivovaný, inteligentní, ale také ironický a satirický. „Z pohledu Angličana může být každý, kdo se dokáže svým vlastním společenským prohřeškům proti etiketě zasmát, zcela parodován.“⁶¹ Neschopnost porozumět jejich smyslu pro humor, vede Angličany k závěru, že ostatní národnosti žádný nemají.

Smysl pro humor je vlastně v Anglii povinný. Anglický humor se zakládá na nadsazeném zdůrazňování jejich sklonu k rezervovanosti. Při dialogu se snaží vyhýbat tématům vedoucím k jakékoliv konfrontaci. Avšak je to právě tato vyhýbavost, která se stává předmětem jejich humoru. „Anglický humor oslavuje slabost a zranitelnost a také zesměšňování sebe sama coby způsob, jak získat převahu.“⁶² „Angličané jsou si sebou tak jisti, že si ze sebe s potěšením dělají legraci.“⁶³

Dalším charakteristickým prvkem anglického humoru je vášeň pro ironii a vtipné slovní hříčky. Angličané často využívají vizuálního ztvárnění situačně zakotveného humoru, který se nazývá „gag“. Mezi osobnosti anglického humoru řadíme komiky a humoristy jako Monthy Python nebo Rowan Atkinson.⁶⁴

Německý humor bychom mohli popsat jako drsný, strohý a satirický. Německý styl humoru je velice vážný. Mluvíme-li o humoru tohoto národa, měli bychom zmínit také slavné kabarety v Berlíně v předválečném období. *Humor Němcům pomáhá smířit se s životními zvraty a těžkostmi.*⁶⁵

Charakteristickým rysem německého humoru je především obtížnost v jeho překladu. Překladem do jiného jazyka jako by se humornost německých vtipů vytratila. Přestože existuje stereotyp tvrdící, že Němci nemají smysl pro humor, opak je pravdou. Dalším charakteristickým prvkem německého humoru je kontext. Měli bychom zde upozornit na skutečnost, že Němci příliš neholdují ironii a považují ji spíše za sarkasmus či zesměšnění. Jejich humor většinou směřuje k další osobě a jejímu neštěstí. Německý národ se vyznačuje také upozorněním na regionální odlišnosti např. Prusů, Bavoru či Sasů. Německý vtip je většinou tak dlouho zdokonalován, upravován a zlepšován, až

⁶¹ MIAL, A., MILSTED, D.: *Xenofobní průvodce Angličané*. Nakladatelství XYZ Praha 2009. s. 68

⁶² tamtéž s. 70

⁶³ tamtéž s. 71

⁶⁴ tamtéž s. 68-72

⁶⁵ ZEIDENITZ, S., BARKOW, B.: *Xenofobní průvodce Němci*. Nakladatelství XYZ Praha 2009. s. 57

v konečném důsledku není schopen vyvolat u druhých lidí jakýkoliv náznak smíchu.⁶⁶ Jako významného autora německého humoru bychom mohli zmínit např. Wilhema Busche a jeho dílo *Max a Moritz*.

Ruský humor se vyznačuje zvláštní formou, tzv. politickou anekdotou, která vznikla na základě dlouhodobého útlaku a cenzury v Rusku. Tento zvláštní typ anekdoty se předával ústní formou a nepodléhal tedy cenzuře. Ruský humor bychom mohli charakterizovat jako drsný, břitký či nezdvořilý. Liší se také projevy humoru. Tam, kde by se Angličan pousmál, Rus se téměř dusí smíchy. V některých ruských vtipcích bychom mohli také nalézt sebeironii, která je typická pro období po pádu železné opony. „*Jako každý jiný národ mají Rusové své krále komedie. Ti se téměř všichni zabývají politickými a hospodářskými problémy. Na jejich vystoupeních se nejhlasitěji smějí obvykle mlčenliví politici, lumpové a podvodníci velkého formátu. Rusové jsou nepřekonatelní ve své masochistické schopnosti zasmát se sami sobě.*“⁶⁷ Ruský humor využívá především satirického ztvárnění a hříček se slovy.

V Rusku je také velmi dobře známé parodické vysílání nazvané „*Moult litchnosti*“. Je to krátké vysílání, které využívá animace pro ztvárnění známých postav. Většinou se jedná o krátký příběh s několika postavami, který trvá zhruba 4 minuty. Předmětem tohoto krátkého vysílání jsou známé osobnosti. Často se zde vysmívají politikům, umělcům, sportovcům a další spoustě známých ruských i světových osobností.

Pro americký humor jsou typické groteskní frašky. Američané často využívají ironie a šprýmů. Ze slavných osobností bychom mohli uvést Billa Crosbyho. Je všeobecně známé, že Amerika je velmi rasově a národnostně bohatý stát. Právě to je důvodem toho, proč jsou na veřejnosti některá témata vtipů tabu. Mezi takovými tématy bychom mohli uvést například etnický původ, sociální zázemí, náboženské vyznání, sexuální podtext nebo rasové předsudky a odlišnosti. S vtipy o hloupých blondýnkách se tedy v Americe nesetkáte. Alespoň ne na veřejnosti. Zajímavý je fakt, že Američané přes všechno, co bylo řečeno, našli svůj terč posměchu. Stali se jím advokáti a politici. „*Pravděpodobně nejtypičtější příkladem amerického smyslu pro humor je břitká, pohotová odpověď.*“⁶⁸

Francouzský humor je v určitém ohledu velmi specifický až výjimečný. Pro francouzský národ platí odlišné charakteristiky než pro ostatní. „*Francouzi obdivují mimy*

⁶⁶ ZEIDENITZ, S., BARKOW, B.: *Xenofobní průvodce Němci*. Nakladatelství XYZ Praha 2009. s. 59

⁶⁷ ŽELVIS, Ilijač VI.: *Xenofobní průvodce Rusové*. Nakladatelství XYZ Praha 2009. s. 55

⁶⁸ FAULOVÁ, S.: *Xenofobní průvodce Američané*. Nakladatelství XYZ Praha 2009. s. 46

a klauny od nejranějších dob kinematografie. Zbožňovali jedinečného Jacquese Tatiho a prakticky adoptovali Bustera Keatona a Jerryho Lewise. Francouzský humor i dnes více závisí na nevyřčeném. Je zakořeněn spíše v sebeshazujících postřezích než v rozletu praštělé fantazie.⁶⁹ Francouzský humor tedy funguje na základě komické dvojice ocitající se v neočekávané situaci. Mohli bychom zmínit dvojice jako Brouvil a de Funès nebo Astérix a Obélix. Ve Francii se často smějeme na úkor druhého, ať už se jedná o hlupáka s dobrým srdcem nebo lstivého vychytralce. Dvojice vůči sobě vyjadřuje určitou míru krutosti, často třeba i závisti. Takové schéma je možné najít nesčetněkrát např. ve filmech *Bienvenue chez les Chtis* nebo *Le dîner de Cons*.

Oblíbené jsou také scénky využívající mimiky. Tyto scénky proslavil Marcel Marceau. „Na pěších zónách v celé zemi mladí muži a ženy předstírají, že staví lehátka, že uvízli v otáčivých dveřích nebo že v silně větrném dni nesou velkou tabuli skla. Nikdo zatím nepřišel na to, proč.“⁷⁰ Mluvíme-li o francouzském humoru a Francii, je nezbytně nutné věnovat pozornost také typickým formám humoru, jako jsou « *Le canard enchaîné* » nebo « *les guignols* ». Ve Francii jsou tyto formy velmi populární a známé.

« *Le canard enchaîné* » je francouzský satirický týdeník, který vychází každou středu, viz příloha č. 7. Zakladateli jednoho z nejstarších titulů francouzského tisku byli Maurice Maréchal, Joan Marshall a Paul-Henri-Deyvaux Gassier. Založení týdeníku se datuje na 10. září 1915. Zajímavostí deníku je jeho financování. Týdeník žije pouze ze svého prodeje, nikoliv z příjmů z reklamy. Odmítnutím tohoto příjmu se snaží vzdělávat veřejnost o škodlivém vlivu médií. Texty v tomto týdeníku jsou psány humorným, satirickým a ironickým tónem. Věty jsou jednoduché, protože týdeník se soustřeďuje především na střední vrstvu obyvatel. Názvy článků tvoří slovní hříčky. *Le canard enchaîné* má několik rubrik, kde se zabývá humorným zpracováním aktuálních témat, útržkových zpráv z novin, kritikou knih nebo udělováním speciálních cen.

Druhou formou humoru, která je ve Francii velmi populární jsou slavní « *les guignols* ». *Le Guignol* je vlastně francouzská loutka vyrobená roku 1808 v Lyonu Laurentem Mourguetem. Velmi dobře známé je využití Guignolů v televizním vysílání. « *Les Guignols de l'info* » je francouzský satirický loutkový pořad vysílaný francouzskou televizní stanicí Canal+ od roku 1988, viz příloha č. 8. Parodie televizních zpráv, která je karikaturou politické domény, médií, francouzské společnosti a osobností nebo také

⁶⁹ YAPP, N., SYRETT, M.: *Xenofobní průvodce Francouzi*. Nakladatelství XYZ Praha 2009. s. 63

⁷⁰ tamtéž s. 64

aktuálního světa. Guignoly hrají významnou roli ve francouzské populární kultuře, což je důvod, proč nesměly být u francouzského humoru opomenuty.

Český národ je jeden z mnoha, u kterého můžeme považovat smysl pro humor téměř za národní vlastnost. Toto tvrzení podporuje také film *Dobrý voják Švejk*, ve kterém se setkáme s výrokem, že Češi jsou smějící se bestie.

Češi o sobě navzájem říkají různé věci a hanebné poznámky. Jedna z věcí, která však Čecha opravdu rozlítí je zpochybnění jeho smyslu pro humor. „*O kvalitě českého humoru si však žádné iluze nedělejte. Populární komik Jan Werich, který byl pokládán za vtipného a moudrého zároveň, jednou řekl, že „humor není smáti se, ale vědět“.*“⁷¹ Projevy humoru jsou různé. U českého národa jsou však velmi bouřlivé. „*Neznatelný úsměv, koutky úst lehce zvednuty – to pro Čecha není humor. Naopak, správný humor se vyznačuje bláznivými výkřiky, bitím se do prsou, plácáním se po stehnech a bezuzdným řehotem.*“⁷² Schopnost vyprávět vtipy je pro Čechy velmi důležitá. Český humor je natolik běžně užíván, že není nic výjimečného, vypráví-li zaměstnanec vtip svým zaměstnancům či naopak. Humor se u Čechů stal součástí každodenního života. Český humor je charakteristický také tím, že Češi neberou nic příliš vážně. Možná je to právě tím, že je zvykem českého národa být pod nadvládou druhých. Humor zaujímá v životech Čechů velmi důležité místo. Filmy a povídky bez vtipných hlášek většinou nemohou uspět. Mohli bychom například uvést úspěšnost záběrů skrytých kamer či film *Kameňák*. Český humor prakticky nezná žádných mezí.

1.7 Humor z pedagogického hlediska

Humor je součástí lidstva už od počátku věků. V této kapitole se pokusíme vymezit období, kdy se začíná humor zkoumat v oblasti pedagogiky. Naši předci humor pouze nazývali různými pojmy, avšak není pochyb o jeho historii. Slovo humor získalo dnešní význam komična teprve v 17. století. Ve 20. století se humor stává předmětem zájmu vědců z různých oblastí. Jak již bylo řečeno (viz str. 13), o humor se prvotně začali zajímat především psychologové. Postupně se přidávaly další obory jako medicína, sociologie nebo pedagogika.

Přesné datum, kdy se humor v pedagogice začal používat nebo objevovat není známo. Mohli bychom však říci, že se s humorem v pedagogice žáci mohli setkávat již v průběhu

⁷¹ BERKA, P., PALÁN, A., ŠŤASTNÝ, P.: *Xenofobní průvodce Češi*. Nakladatelství XYZ Praha 2009. s. 42

⁷² tamtéž s. 42

19. století a to skrze jednotlivé vyučovací metody. Dle mého názoru se určité humorné prvky mohly objevit v každé z těchto metod.

Například v metodě gramaticko-překládové mohli žáci překládat humorný úryvek z beletrie. U metody přímé mohli učitelé využít humorných gest nebo mimiky. Metoda audio-orální se zaměřuje na dialogy běžného jazyka, kde se humor také může bezpochyby objevovat. U metody audio-vizuální se žáci mohli setkat s humornými obrázky či ilustracemi. Ani metoda komunikativní není výjimkou. Avšak záměrné využívání humoru bychom datovali spíše do 21. století. V tomto názoru nás utvrzují i autoři moderních metod, kteří začali humoru využívat ve velkém množství.

1.8 Humor v učebnicích francouzského jazyka

Nyní bychom se věnovali způsobům, jak lze využít humoru ve výuce cizích jazyků, především jazyka francouzského. Zkusíme nahlédnout do současných učebnic francouzského jazyka pro starší školní věk a zjistit míru využití humoru v dané učebnici. Z učebnic francouzského jazyka jsme si vybrali tři v současnosti používané metody – *Le français entre nous*, *Extra* a *Quartier Libre*.

1.8.1 Extra 1

První z našeho výběru moderních učebnic francouzského jazyka je metoda zvaná *Extra*. Tato učebnice byla vydána roku 2002 nakladatelstvím Hachette Livre v Paříži. Autorem je Fabienne Gallon.

Podíváme-li se do prvního dílu učebnice *Extra*, nalezneme hned několik způsobů využití humoru. Učebnice využívá různých zajímavých a zábavných aktivit. Mohli bychom uvést např. často využívané hádanky (klasické hádanky, hádání předmětů podle jejich zvětšené části či podle popisu určit správnou postavu), humorné obrázky, komiksy, písničky, vtipy, tzv. « *jeu de l'oie* », doplňování bublin u komiksů nebo různé křížovky. *Extra* jako jedna z mála učebnic využívá humoru v podobě vtipů. Nalezneme je v závěru některých kapitol pod názvem « *Blagues* ».

Stejně tak jako učebnice i pracovní sešit obsahuje několik humorných prvků. Mezi ně bychom zařadili i veselé a hravé zpracování neboli veselou grafickou stránku. Pracovní sešit využívá opět hádanek, křížovek, humorných obrázků, doplňování bublin komiksů, básniček a různých spojovaček. Na rozdíl od učebnice zde však již nenajdeme výše zmiňované vtipy.

Nyní se podíváme do druhého dílu učebnice *Extra*. Ani v druhém dílu této učebnice humor nechybí. Otevřeme-li učebnici, hned na první straně opakujeme pomocí hry. Zpracování hry je velmi nápadité a zábavné. Pro žáky může být tato hra zdrojem motivace pro další učení. *Extra 2* opět využívá křížovky, humorné obrázky, hádanky, komiksy, písničky, různé testy pro mladé, recepty, vtipné koláže jako nápady na třídní projekty, anekdoty, doplňování bublin komiksů nebo spojovačky. Už zde již nenajdeme výše zmiňované vtipy, které byly součástí prvního dílu učebnice.

Pracovní sešit druhého dílu učebnice *Extra* opět využívá humorných prvků. Našli bychom zde například doplňování bublin komiksů, humorné obrázky, křížovky, spojovačky, hádanky, osmisměrky nebo šifrované zprávy. Ani v pracovním sešitu již nenajdeme vtipy. Avšak zpracování pracovního sešitu je graficky velmi vydařené a veselé.

Třetí díl učebnice *Extra* pokrývá úroveň A2 a B1 dle SERR. I tato metoda, která je v porovnání s dalšími dvěma učebnicemi o několik let starší, využívá některých humorných prvků. Jako příklad můžeme uvést humorné ilustrace, komiksy, hry, písničky, básničky a doplňování bublin komiksů. Pokud však máme tento díl porovnat s díly předchozími, musíme podotknout, že se míra využití humoru značně snížila.

Nyní se podíváme také do pracovního sešitu učebnice *Extra 3*. Mezi humornými prvky, kterých tato metoda využívá, nalezneme křížovky, hádanky, humorné obrázky a komiksy. Ani pracovní sešit třetího dílu však neobsahuje takovou míru humoru jako předchozí dva díly.

1.8.2 Le français entre nous

Druhou moderní učebnicí francouzského jazyka z našeho výběru je učebnice *Le français entre nous*. Učebnice byla vydána roku 2009 nakladatelstvím Fraus v Plzni. Autorky jsou Sylva Nováková, Jana Kolmanová, Danièle Geffroy-Konštacký a Jana Táborská.

Učebnice *Le français entre nous* je jedna z relativně nových metod. Tato metoda využívá řady humorných prvků, jako jsou humorné ilustrace a obrázky, písničky, jazykolamy, hádanky, projekty a hry. Přestože využití humoru nebylo v některých aktivitách prvoplánové, zařadili bychom sem několik dalších humorných prvků. Vzhledem k vlastní zkušenosti s touto moderní učebnicí je nutné sem zařadit také intonační cvičení, některá poslechová cvičení a například cvičení na umístění v prostoru. Tato cvičení mají ve výuce velký úspěch. Při nácviu správné intonace se žáci dobře baví.

Nyní se podíváme do pracovního sešitu prvního dílu učebnice *Le français entre nous*. V pracovním sešitě se opět vyskytuje několik humorných cvičení. Nalezneme zde hry, křížovky, hádanky a projekty. Pracovní sešit tedy využívá adekvátního množství humoru.

Podíváme-li se do druhého dílu učebnice, nalezneme řadu humorných prvků. Tato moderní metoda využívá například humorné obrázky (chlapec v bazéně s malým množstvím vody), písničky, ilustrovaná pořekadla, humorné znázornění (jako příklad bychom mohli uvést výrazy množství znázorněné pomocí sklenice) nebo text, kde jsou slova nahrazena obrázky. Měli bychom zde podotknout, že grafické zpracování učebnice je velmi veselé a zajímavé. V určitém smyslu bychom mohli samotné zpracování označit za „humorné“.

Stejně jako v učebnici i v druhém dílu pracovního sešitu můžeme nalézt prvky humoru. Otevřeme-li pracovní sešit, najdeme hned na jeho začátku zábavnou hru na opakování slovní zásoby. Dále zde najdeme texty, kde jsou slova nahrazena obrázky. Setkáme se také s křížovkami, humornými obrázky nebo hádankami. Měli bychom zde však podotknout, že učebnice i pracovní sešit jsou plné cvičení, která nejsou prvoplánově humorná, avšak děti se u daných cvičení baví a smějí.

1.8.3 Quartier Libre

Poslední moderní učebnicí francouzského jazyka z našeho výběru je *Quartier Libre*. Tato učebnice byla vydána roku 2010 nakladatelstvím Klett s.r.o. v Praze. Autory jsou Michèle Bosquet, Matilde Sallès Martinez a Yolanda Rennes.

Podíváme-li se blíže do učebnice *Quartier Libre 1*, můžeme nalézt řadu zajímavých humorných prvků. Tato metoda obsahuje například humorné obrázky, rébusy, pohádky, humorné ilustrace a hádanky. Velmi zajímavě a humorně jsou zde zpracována fonetická pravidla.

Nyní se podíváme do pracovního sešitu. I zde bychom našli množství humoru. Opět je zde především využití humorných obrázků, popisků, her, rébusů, hádanek, křížovek a různých typů spojovaček. Porovnáme-li učebnici s pracovním sešitem, pak pracovní sešit obsahuje větší množství humorných prvků než učebnice. Metoda se zaměřuje spíše na humorné doprovodné obrázky a ilustrace. Vtipy či humorná pořekadla nebo jazykolamy zde bohužel nenajdeme.

Učebnice *Quartier Libre 2* obsahuje také prvky humoru. Tato metoda využívá především komiksů, humorných ilustrací, obrázků, her a hádanek. Pokud bychom mezi

sebou jednotlivé díly porovnali, pak z mého pohledu obsahuje druhý díl učebnice *Quartier Libre* menší množství humoru v porovnání s dílem prvním.

Stejně jako v učebnici i v pracovním sešitě se setkáme s humornými prvky. Mohli bychom zmínit například hry, křížovky, humorné obrázky, ilustrace a komiksy. Jako v předchozím případě bychom mohli říci, že druhý díl této cvičebnice obsahuje méně humorných prvků v porovnání s dílem prvním.

Poslední částí této moderní metody je *La revue des jeunes*, kterou bychom neměli opomenout. Z mého pohledu můžeme v tomto časopise najít o poznání více humorných prvků v porovnání s pracovním sešitem i učebnicí jako takovou. V časopise nalezneme komiksy, křížovky, hádanky, vtipy, jazykolamy, humorně ilustrovaná přísloví, humorné zvuky a písničky.

Závěrem této kapitoly bychom tedy porovnali jednotlivé metody mezi sebou. Z našeho pohledu lze najít humorné prvky v každé z těchto moderních metod. Jednotlivé učebnice pouze pojaly humor různým způsobem. Autoři zvolili různé formy humoru. Metoda *Extra* se zaměřila na vtipy, křížovky a osmisměrky. *Le français entre nous* využívá humorných pořekadel, jazykolamů a ilustrací. *Quartier Libre* se zaměřilo spíše na humorné obrázky a doprovodné ilustrace. Míra využití humoru může být jedním z kritérií při výběru metody, tak jako grafické zpracování, logické uspořádání, přehlednost či srozumitelnost.

1.9 Závěr teoretické části

Shrneme-li všechny výše zmíněné informace, zjistíme, že je humor nesmírně důležitý prvek. Lze ho využít různými způsoby. Začleněním do výuky francouzského jazyka je možné využít všech jeho pozitivních vlastností. Humor zvyšuje motivaci žáků k učení, napomáhá začlenění do sociálních skupin a uvolňuje frustraci či agresi.

Chceme-li v hodinách francouzského jazyka využít humoru, je nutné rozmyslet si několik zásadních věcí. Musíme především zvolit vhodný typ a formu humoru, které povedou ke stanovenému cíli a budou nejlépe odpovídat našim požadavkům. Zároveň se musíme ujistit, že žáci humor pochopí. Humor lze také využít jako odrazový můstek pro novou látku hodiny, jako vizuální či grafická podpora nebo pro lepší zapamatování probíraného učiva.

Pedagogové by se neměli nechat odradit možnými překážkami. Vyhledat správnou formu humoru není zdaleka tak jednoduché, jak by se mohlo na první pohled zdát. Přesto všechno však humor představuje pro učitele velmi dobrou pomůcku pro vyučování.

Mluví-li se o humoru, je nezbytné uvědomit si, že ve výuce není důležitý pouze obsah hodiny. Velkou roli ve vzdělávacím procesu hraje také způsob, jakým jsou informace žákům předávány a jak s těmito informacemi pracujeme. Pokud se nám tedy podaří využít humor ve výuce správným způsobem, vytvořit příjemné a uvolněné prostředí pro vzdělávání, motivovat žáky ke spolupráci a touze učit se novým věcem, pak se proces vzdělávání stane uspokojivým nejen pro žáky samotné, ale také pro nás pedagogy.

2. Praktická část

La partie pratique est orientée vers l'exploitation des activités ludiques dans les cours de FLE (Français Langue Étrangère). Nous présentons six exemples de leçons concrètes. Nous profitons des différentes formes des matériels et de l'humour. Chaque leçon a deux parties. La première partie est une fiche pédagogique. Dans la deuxième, nous trouvons une description détaillée qui contient des commentaires et l'évaluation du cours. Toutes les leçons ont été appliquées dans l'établissement de Benešova ZŠ et MŠ de Pilsen. Les commentaires et les remarques sont discutés à la fin de la description des leçons concrètes. Les chapitres suivants décrivent le travail avec les activités ludiques proposées pas à pas.

2.1 Fiche pédagogique n. 1

Public : jeunes adolescents - 12 ans

Niveau : A1 achevé

Durée : un cours (45 minutes)

Nombre des élèves : 10 – 12

Sujet : animaux

Motivation : Les élèves apprennent les expressions relatives aux animaux par des activités ludiques. Ils sont capables de décrire leurs animaux domestiques. Ils peuvent parler de leurs animaux préférés. Ils peuvent visiter le zoo et discuter des animaux qui y vivent.

Éléments humoristiques : Les élèves travaillent avec des activités variées et ludiques (écoute des sons des animaux, jeux, travail avec les images humoristiques, pantomimes, devinettes).

Supports pédagogiques: images des animaux, vocabulaire des animaux, sons des animaux, test (viz annexe n. 9)

Matériel : tableau, aimants

Source: <http://www.bebetes.net/crianimaux/cri32.wav>

Consignes : en tchèque et en français

Objectifs pédagogiques

Communicatifs : Les élèves sont capables de parler de leurs animaux domestiques ou de leurs animaux préférés.

Linguistiques :

Lexicales : Les élèves savent utiliser le vocabulaire concernant les animaux.

Grammaticaux : Ils utilisent le présent de l'indicatif en parlant de leurs animaux.

Phonétiques : Les élèves prennent soin de leur prononciation.

Culturels et interculturels : Les élèves discutent de la différence des sons des animaux dans les langues différentes.

Éducatifs : Les élèves sont polis et ils acceptent les opinions des autres en jouant des jeux. Ils travaillent ensemble.

Thèmes transversaux

Éducation médiatique : communication en groupes, usage des dictionnaires bilingues

Éducation environnementale : protection des animaux

Éducation multiculturelle : différences entre les sons des animaux en français et en tchèque

Relations interdisciplinaires

Sciences naturelles : animaux

Déroulement du cours :

1) *Exercice d'échauffement*: **5 mn**

- les rémues-ménages – animaux qu'ils connaissent en tchèque
- les idées sont écrites au tableau

2) *Découverte* : **35 mn**

- l'association des expressions tchèques à des expressions françaises
- la recherche des mots inconnus dans les dictionnaires (quelques expressions sont similaires aux expressions anglaises)
- la présentation de la prononciation correcte par le professeur
- la révision de la prononciation du vocabulaire – les élèves répètent après le professeur
- la révision du vocabulaire par les cartes avec les images des animaux – le professeur montre les cartes et les élèves disent ce qu'ils voient
- la discussion des images et des consignes du test sur les animaux : Au-dessous de chaque image, il y a une case pour écrire un numéro. Le numéro signifie l'ordre des sons d'après l'enregistrement.

- la première écoute : sons des animaux, seulement écoutés. Note : Après chaque son il y a une petite pause pour que les élèves aient le temps de réfléchir. Puis on le répète et on continue. Il y a 10 sons au total.
- la deuxième écoute : écouter les sons en notant les animaux
- la correction
- le prolongement - plusieurs sons plus difficiles.
- la discussion de la comparaison des sons des animaux dans les langues différentes
- le jeu – pantomime : Les élèves « imitent » les animaux mais ils ne parlent pas. Les autres essaient de deviner l'animal imité. Celui qui est le plus rapide va au tableau et il continue.
- le jeu – dessiner : Un élève dessine un animal et les autres essaient de le deviner le plus vite possible. L'élève le plus prompt va au tableau et continue.
- les deux activités ludiques aident les élèves à apprendre le nouveau vocabulaire

3) *Fin du cours* : **5 mn**

- faire le bilan du cours

La première leçon est constituée par les activités ludiques autour du sujet des animaux. L'élément comique est perçu dans les activités et dans le travail avec les supports pédagogiques disponibles sur Internet.⁷³

La motivation des élèves est révélée par les activités ludiques dans l'apprentissage des animaux. Les élèves sont capables de parler de leurs animaux domestiques ou de leurs animaux préférés. Pour aller plus loin, la classe pourrait visiter le zoo de Pilsen et discuteraient des animaux qui y vivent. Ils pourraient présenter ces animaux sur des affiches.

Le cours est dirigé en français et en tchèque, en fonction de la difficulté des consignes et des situations particulières. L'organisation de la classe dépend de ses possibilités. Nous proposons un demi-cercle avec des groupes de quatre (les élèves travaillent aussi bien avec l'ensemble de la classe qu'un groupe plus réduit, voire individuellement).

⁷³ <http://www.bebetes.net/crianimaux/cri32.wav>

Évaluation du cours

En ce qui concerne l'évaluation de ce cours, je l'évalue vraiment très bien. Il faut mentionner les avantages et les inconvénients de cette leçon, l'accomplissement des objectifs déterminés, l'aspect humoristique, la motivation, l'emploi du temps et les possibilités de prolongement.

Les avantages des activités proposées sont la variabilité et la diversité des styles d'apprentissage. Les élèves parlent, ils écoutent, ils observent et ils bougent. Nous savons que plus nous utilisons de sens pendant l'apprentissage, plus nous mémorisons. L'organisation de la classe est vue comme un avantage parce qu'il y a assez de place pour changer la disposition des bancs d'école.

Les inconvénients de ce cours résident dans l'équipement de la classe. Il n'y avait pas d'innovations techniques, ce qui était dommage, parce que nous n'avons pas pu utiliser les exercices très intéressants disponibles sur Internet.

Les objectifs ont été accomplis. Les élèves ont discuté en utilisant le présent de l'indicatif et ils ont parlé de leurs animaux en utilisant le nouveau vocabulaire. Dans la classe, il y avait deux élèves d'origine américaine, ce qui rend possible la comparaison des interjections et du vocabulaire des animaux dans les langues différentes.

Du point de vue humoristique et pédagogique, la leçon a répondu à mon attente. La leçon s'est déroulée d'après le projet sans problème. Nous n'avons pas dépassé 45 minutes. Les élèves ont bien travaillé, et ils ont été enthousiasmés par les activités ludiques. Ils se sont amusés en jouant au jeu des pantomimes ce qui les a motivé à travailler. Quelquefois l'animal présenté n'était pas évident et le résultat était très surprenant – une mouche.

La classe a spontanément utilisé le vocabulaire non seulement du tableau mais aussi celui de leur test d'écoute. Ce qui me fait plaisir, c'était un garçon qui a exactement déduit le mot « serpent » sur la base de comparaison avec la route en lacet. En tchèque on dit « serpentina ». De plus, il l'a correctement prononcé. Nous pouvons voir qu'il est vraiment important de développer les connaissances sur les expériences des élèves et les connaissances déjà acquises.

En ce qui concerne le prolongement de ce cours, il est possible d'ajouter plusieurs exercices. Nous pouvons proposer un projet. Il est sûr que chaque professeur voulant utiliser cette leçon, peut la modifier pour mieux suivre ces objectifs pédagogiques. Il n'est pas obligé de respecter les propositions de ce cours.

2.2 Fiche pédagogique n. 2

Public : jeunes adolescents - 14 ans

Niveau : A1 terminé (il est possible d'adapter cette leçon aux différents niveaux de langue)

Durée : un cours (45 minutes)

Nombre des élèves : 10 – 12

Sujet : révision des chapitres 1, 2, 3 de la méthode *Le français entre nous 1*

Motivation : Les élèves voient ce qu'ils ont déjà appris. Ils veulent gagner le jeu de l'oie et montrer leurs connaissances.

Éléments humoristiques : Les élèves révisent les chapitres passés de la méthode *Le français entre nous* par le jeu qui contient des tâches humoristiques. Tous les matériels ont l'aspect humoristique (par exemple les figurines ou le jeu).

Matériel : papiers coloriés, tableau, aimants, 3 figurines aimantées représentant des animaux, montre numérique

Source : les questions et les tâches sont liées aux sujets des chapitres de la méthode *Le français entre nous*

Consignes : en tchèque et en français

Objectifs pédagogiques

Communicatifs : Les élèves présentent eux-mêmes et ils font les dialogues.

Linguistiques :

Lexicales : Les élèves utilisent le vocabulaire passé.

Grammaticaux : Ils conjuguent les verbes au présent de l'indicatif en jouant les dialogues. Les élèves utilisent les structures grammaticales qu'ils ont déjà apprises.

Phonétiques : Les élèves prennent soin de leur prononciation.

Culturels et interculturels : Les élèves se familiarisent avec un jeu français qui s'appelle le jeu de l'oie. Ils le comparent avec les jeux tchèques.

Éducatifs : Les élèves sont polis et ils acceptent les opinions des autres. Ils respectent les règles du jeu.

Thèmes transversaux

L'éducation à penser en contexte européen et global : langue étrangère comme moyen de communication, pays de l'Europe

L'éducation médiatique : notions de discours correct, formulation des coordonnées fondamentales personnelles

L'éducation personnelle et sociale : notions de comportement, famille et leur position dans celle-ci, relations humaines, respect des opinions différentes

Exemples des tâches ou des questions :

- pantomime – parler, regarder, travailler, danser, chanter, manger
- tâche – conjuguez le verbe avoir, présente-toi, compte de 1 à 20, qui suis-je ?
- dessin – la vache, l'éléphant, la famille, le numéro, la fille, le téléphone, le piano

Déroulement du cours :

1) *Exercice d'échauffement* : **5 mn**

- la révision du présent de l'indicatif et du vocabulaire (chiffres, membres de la famille, pays de l'Europe)
- cela sera utilisé plus tard pendant le jeu de l'oie

2) *Découverte* : **35 mn**

- le jeu de l'oie au tableau (viz annexe n.10).
- les papiers dépliant collés au tableau qui représentent les cases
- il y a de 20 à 30 cases dont deux cases représentent le départ et l'arrivée
- les papiers sont de couleurs différentes – rouge, noir, bleu, vert et jaune
- les cases bleues - la pantomime
- les cases vertes - la tâche spécifique
- les cases jaunes - le dessin
- les cases rouges – « avance en... »
- les cases noires – « retourne en... »
- quand on ouvre le papier, on voit la tâche à accomplir
- la classe travaille en 3 groupes représentés par les rangs des bancs d'école
- la découverte commence par l'explication des règles du jeu de l'oie (le professeur introduit le jeu de l'oie par quelques exemples)
- les groupes jettent le dé et ils accomplissent les tâches pour atteindre la fin du jeu de l'oie

- celui qui ne répond pas correctement ou n'accomplit pas la tâche, passe son tour sans avancer
- celui qui répond bien avance d'une ou de plusieurs cases selon le chiffre donné par le dé
- le professeur doit avoir un nombre de tâches en provision (les élèves peuvent atteindre plusieurs fois les mêmes cases)
- le groupe vainqueur, qui arrive le premier à la fin, invente une tâche spécifique pour les groupes restants

3) *Fin du cours* : **5 mn**

- faire le bilan du cours, l'évaluation du cours

La 2ème leçon a la forme du jeu de l'oie. Le sujet du cours est la révision des leçons passées du manuel *Le français entre nous*. L'élément ludique est essentiellement dans la forme du jeu et dans les tâches spécifiques (voir exemples des tâches p. 40). La forme du jeu de l'oie est disponible sur Internet.⁷⁴

En fait, la motivation est due à ce que voient les élèves et à ce qu'ils ont déjà appris. De plus, ils veulent gagner le jeu de l'oie et montrer leurs connaissances.

Le cours est dirigé en français et en tchèque, en fonction de la difficulté des consignes et des situations. La classe est divisée en trois rangs. Les élèves travaillent en groupes de quatre. Ils discutent des réponses avec leurs camarades de groupe, et décident de la réponse correcte.

Évaluation du cours

Si je dois évaluer «la mise en pratique» de ce cours, je l'évalue vraiment positivement. De mon point de vue, la leçon a accompli le but déterminé concernant l'aspect humoristique, la motivation, l'emploi du temps, l'atmosphère positive dans la classe ainsi que les objectifs pédagogiques.

Premièrement, il faut mentionner l'aspect humoristique. Les élèves ont aimé ce cours parce qu'ils ont pu travailler ensemble en groupe de 4. Ils ont discuté des réponses possibles et bien sûr de la prononciation correcte avant de répondre définitivement. Ils ont été intéressés par le jeu pour plusieurs raisons. Le jeu a été préparé avec des papiers

⁷⁴ <http://jeudeloie.free.fr/avance/oie.html>

coloriés. Il avait un aspect sympathique et gai. De plus, les élèves ont vraiment apprécié les figurines ayant la forme des animaux.

Deuxièmement, la motivation des élèves a été observée dans la coopération du groupe. Les élèves plus faibles ont participé aussi. Tous les groupes voulaient gagner et montrer leurs connaissances. Du point de vue des règles, nous en avons ajouté une autre, le groupe, qui dérange les autres et parle sans avoir la parole, doit revenir deux cases en arrière. Les élèves ont été d'accord. Ils ont observé les règles qui ont été déterminées avant le début du jeu. Ils ont respecté la discipline et l'observation des règles.

Enfin, je dois mentionner les connaissances des élèves. J'ai été vraiment surprise par leur activité et par les réponses. Les élèves ont utilisé les expressions avec des noms d'animaux dont nous avons discuté pendant la leçon 1. Ils ont utilisé les chiffres en français après avoir jeté le dé. Parmi les tâches de ce jeu, il y avait aussi de la grammaire. Les élèves ont dû expliquer en tchèque l'utilisation des prépositions en, à/au.

Je dois discuter aussi les avantages et les inconvénients de cette leçon. Les avantages de ce jeu sont dans la possibilité de l'utiliser avec des élèves de niveaux de langue différents. Nous pouvons l'adapter aux sujets différents du cours. De plus, les élèves avaient la chance de parler, écouter, réfléchir et montrer leurs connaissances. Au contraire, je ne vois pas d'inconvénients. Néanmoins, je pense qu'il est dommage de ne pas avoir le TBI. Ça pourrait enrichir les provisions des tâches possibles. Nous pourrions utiliser l'écoute. Les élèves pourraient distinguer les mots qu'ils entendent.

Les objectifs ont été accomplis. Les élèves ont discuté en ayant utilisé le présent de l'indicatif et le vocabulaire passé. Du point de vue pédagogique, nous avons la chance de déterminer les lacunes dans les connaissances ou le contraire, ce qui nous a aidé à choisir les méthodes adéquates.

Il faut dire que la leçon a répondu à mon attente. Elle s'est déroulée d'après le projet sans problème. Nous n'avons pas dépassé le temps imparti de 45 minutes. Les élèves ont bien travaillé et ils ont été enthousiasmés par les activités ludiques. Nous pouvons voir qu'il est important d'intégrer l'humour dans nos leçons. Il nous aide à vaincre l'anxiété et la fatigue.

Finalement je veux mentionner que cette leçon représente seulement une proposition de travail avec de l'humour en classe. Il est sûr que chaque professeur voulant utiliser cette leçon peut la modifier pour mieux suivre ses objectifs pédagogiques.

2.3 Fiche pédagogique n. 3

Public : jeunes adolescents - 14 ans

Niveau : A2 achevé

Durée : un cours (45 minutes)

Nombre des élèves : 10 – 12

Sujet : animaux dans les idiomes français

Motivation : Les élèves connaissent les idiomes tchèques et ils les comparent avec les idiomes français. Ils observent la différence dans l'utilisation des noms animaliers. Ils jouent pendant le cours. Ils peuvent utiliser leur créativité et leur fantaisie.

Éléments humoristiques : Les élèves travaillent avec les idiomes quelquefois humoristiques. Ils observent les illustrations humoristiques des idiomes et ils s'amuse en jouant la pantomime.

Supports pédagogiques : idiomes français (viz annexe n. 11), images illustrant les idiomes choisis (viz annexe n. 12) , dictionnaires

Matériel : tableau, aimants

Source: <http://doudoulyon.20minutes-blogs.fr/archive/2009/11/25/dictons-animaux.html>,

La revue des jeunes de Quartier Libre

Consignes : en tchèque et en français

Objectifs pédagogiques

Communicatifs : Les élèves sont capables d'utiliser les expressions des animaux et de présenter les idiomes français.

Linguistiques :

Lexiques : Les élèves utilisent le vocabulaire concernant les animaux.

Grammaticaux : Ils savent comment former l'infinitif des verbes et le présent de l'indicatif.

Phonétiques : Ils prennent soin de leur prononciation.

Culturels et interculturels : Les élèves apprennent les idiomes français et ils comparent l'utilisation des animaux en tchèque et en français.

Éducatifs : Les élèves travaillent à deux.

Thèmes transversaux

Éducation médiatique : travail à deux, usage des dictionnaires bilingues

Éducation environnementale : animaux de l'environnement

Éducation multiculturelle : comparaison des différences entre les idiomes tchèques et français, utilisation des animaux dans les idiomes

Relations interdisciplinaires

Arts plastiques : préparation des affiches représentant les idiomes

Exemples des idiomes :

Il fait un froid de canard. Être doux comme un agneau. Tu as des dents de lapin.
Être fort comme un bœuf. Être rusé comme un renard. C'est un travail de fourmi.
Être comme chien et chat. Avoir une taille de guêpe. Avoir une mémoire d'éléphant.
Être copains comme cochons. Faire l'autruche. Dormir comme une marmotte.

Déroulement du cours :

1) *Exercice d'échauffement* : **5 mn**

- la révision des infinitifs et des animaux déjà connus

2) *Découverte* : **35 mn**

- la discussion des animaux connus et des idiomes liés aux animaux en tchèque
- l'association des idiomes français et tchèques par des images (viz annexe n. 13).
- la comparaison des idiomes dans les langues différentes (anglais, français, tchèque)

Ex. Acheter un chat en poche.

To buy a pig in a poke.

Koupit zajíce v pytli.

- la classe essaie de trouver les verbes dans les phrases
- on parle de l'utilisation des infinitifs dans la phrase
- l'introduction de la tâche et des exemples
- le travail à deux. Note : Ils choisissent un idiomme entre les deux proposés. Il prépare une scène, ou une pantomime, pour le présenter aux autres.
- les élèves font une carte de format A4 avec image, l'idiome français et la traduction d'après l'exemple (voir annexe n. 12)
- les élèves devinent l'idiome en tchèque et puis l'écrivent au tableau

- la classe lit les idiomes et ils répètent la prononciation

3) *Fin du cours* : 5 mn

- faire le bilan du cours
- évaluation du cours

Pendant la 3ème leçon, nous travaillons avec les idiomes français. Le sujet du cours est la présentation des idiomes contenant des noms d'animaux. L'élément comique est essentiellement vu à la différence des idiomes en tchèque et en français, dans les idiomes eux-mêmes et dans les activités suivantes aussi. Les idiomes français sont disponibles sur Internet.⁷⁵

La motivation est vue dans l'apprentissage des idiomes. Les élèves peuvent comparer les idiomes tchèques avec les idiomes français. La différence dans l'utilisation des noms d'animaux est quelquefois très humoristique. Ils jouent pendant le cours. Ils peuvent utiliser leur créativité et leur fantaisie.

Le cours est dirigé en français et en tchèque, en fonction de la difficulté des consignes et des situations concrètes. L'organisation de la classe varie en fonction des activités particulières. Les élèves travaillent à deux ou individuellement.

Évaluation du cours

Avant d'évaluer ce cours, il faut mentionner que cette leçon n'a pas été testée en pratique à cause du niveau de langue des élèves. Comme j'ai déjà dit au début, la pratique s'est déroulée dans l'établissement de Benešova ZŠ et MŠ de Pilsen. Nous avons eu à disposition les élèves des classes 6.A et 8.A. Le niveau des élèves n'était pas suffisant.

Quand nous avons préparé le projet des leçons, nous avons estimé que les élèves pouvaient finir la leçon 3 de la méthode *Le français entre nous*. Il y avait des noms d'animaux et l'article indéfini – un/une. Malheureusement, les élèves ont perdu quelques leçons à cause des vacances, du repos directorial et des activités sportives de l'école. Les élèves ne faisaient aucun progrès depuis mon stage. Malgré ce fait, je pense que la leçon est faisable et maintenant je ne vois pas de problème pour que ça marche.

En ce qui concerne le prolongement de ce cours, il est possible d'ajouter plusieurs exercices ou nous pouvons proposer un projet. Il est sûr que chaque professeur voulant

⁷⁵ <http://doudoulyon.20minutes-blogs.fr/archive/2009/11/25/dictons-animaux.html>

utiliser cette leçon peut la modifier pour mieux suivre ces objectifs pédagogiques. Il n'est pas obligé de respecter les propositions de ce cours.

2.4 Fiche pédagogique n. 4

Public : jeunes adolescents - 14 ans

Niveau : A1/A2 achevé

Durée : un cours (45 minutes)

Nombre des élèves : 10 – 12

Sujet : parties du corps

Motivation : Les élèves sont capables de décrire leurs corps. Ils peuvent parler d'eux-mêmes et de plus ils travaillent avec une vidéo humoristique.

Éléments humoristiques : Les élèves travaillent avec une vidéo très humoristique qui est drôlement animée. De plus, ils utilisent des images humoristiques et ils s'amuse en jouant la dernière activité.

Supports pédagogiques: vidéo avec une chanson animée, images des parties du corps, vocabulaire des parties du corps, image du corps humain (viz annexe n. 14)

Matériel : tableau, aimants

Source: <http://www.youtube.com/watch?v=bChrAwLzoSo>

Consignes : en tchèque et en français

Objectifs pédagogiques

Communicatifs : Les élèves sont capables de parler de leurs corps et de les décrire.

Linguistiques :

Lexiques : Les élèves font la connaissance du vocabulaire concernant le corps humain.

Grammaticaux : Ils utilisent le présent de l'indicatif en décrivant leurs corps.

Phonétiques : Les élèves prennent soin de leur prononciation.

Culturels et interculturels : Les élèves observent la différence entre les expressions tchèques et les expressions françaises.

Éducatifs : Les élèves sont polis et ils acceptent les opinions des autres. Ils travaillent ensemble.

Thèmes transversaux

Éducation médiatique : communication des élèves en groupes de 4

Éducation à penser en contexte européen et global : coopérations des élèves

Éducation personnelle et sociale : relations humaines, respect des opinions différentes, comportement, respect des règles du jeu

Relations interdisciplinaires :

Sciences naturelles: parties du corps humain

Éducation musicale : chanson comme moyen d'éducation

Éducation physique : mouvement des élèves dans la classe comme partie du cours

Les mots de la chanson :

[: Tu as deux mains et deux pieds. Tu as deux jambes et un nez.

Tu as un ventre et un dos. Et des muscles sous la peau.

Tu as une tête et un cou, deux oreilles et deux genoux.

Tu as deux yeux et deux joues. Une bouche qui mange tout.

Et sous ta peau, il y a des os, des petits et des gros.

Des os, des os, il en faut. C'est parce que tu as des os que... :]

Déroulement du cours :

1) *Exercice d'échauffement*: **5 mn**

- la révision de la conjugaison des verbes du 1er groupe et introduction des verbes comme toucher, montrer et regarder
- cela va être utilisé plus tard pendant l'activité finale

2) *Découverte* : **35 mn**

- la première écoute : écouter la prononciation des mots. Note : L'écoute est facilitée par les sous-titres qui ne sont que dans la première partie de la chanson.
- la deuxième écoute : écouter en montrant les parties de leurs corps d'après les paroles de la chanson
- le travail avec les images illustrant les paroles de la chanson. Note : Chaque élève a 2 images. On révise la prononciation de tous les mots. Dans le cas d'un grand nombre d'élèves, on peut utiliser non seulement les images des parties du corps, mais aussi les autres paroles de la chanson.

- la troisième écoute : les élèves travaillent dans un cercle. Note : Chaque élève qui entend le mot présenté sur son image doit faire un pas en avant. Il se trouve au milieu du cercle et il montre la carte avec l'image. Il reste au milieu du cercle jusqu'au moment où il entend le mot de sa deuxième image. Il montre l'image et il fait un pas en arrière. Les élèves changent selon les images qui leur ont été distribuées.
- faire correspondre les mots aux parties du corps de l'image qui est au tableau
- la prononciation correcte. Note : La classe répète.
- le jeu avec les consignes. Note : Le professeur donne les consignes et les élèves les accomplissent. Ceux qui font une erreur, reçoivent le point noir.
- Le vainqueur est celui avec le minimum de points noirs.
- Ex. Touche ta tête. Touche ton ventre avec ton genou. Ferme les yeux.

3) *Fin du cours* : **5 mn**

- faire le bilan du cours

La 4ème leçon proposée est constituée d'un enregistrement vidéo. Il s'agit d'une chanson qui est supportée graphiquement et qui utilise les sous-titres. Le sujet du cours est un nouveau vocabulaire orienté vers les parties du corps humain.

L'élément comique est essentiellement perçu dans la mélodie suggestive de la chanson. Néanmoins, tout le matériel et sa forme graphique sont humoristiques. L'enregistrement vidéo est disponible sur Internet.⁷⁶

Les élèves seront capables de décrire leurs corps et ils peuvent parler d'eux-mêmes ce qui est vu comme de la motivation. De plus, ils travaillent avec une vidéo humoristique.

Le cours est dirigé en français et en tchèque, en fonction de la difficulté des consignes et des situations concrètes. L'organisation de la classe varie en fonction des activités particulières. Pendant l'une des activités, ils travaillent en cercle. Les élèves travaillent individuellement ou en groupes.

Évaluation du cours

Si je dois évaluer ce cours, je l'évalue vraiment positivement. De mon point de vue, la

⁷⁶ www.youtube.com/watch?v=bChrAwLzoSo

leçon a accompli le but déterminé concernant l'aspect humoristique, la motivation, l'emploi du temps, l'atmosphère positive dans la classe et les objectifs.

Premièrement, je veux mentionner que cette leçon a été testée avec la classe 8.A. On peut dire que cette classe est quelquefois problématique. Le succès du cours est influencé par l'humeur des élèves. Nous pouvons dire que cette classe est vraiment convenable à l'essai pratique des influences positives de l'humour.

Pour voir l'évaluation du cours du point de vue des élèves, je leur ai préparé un petit questionnaire. La classe était composée de 13 élèves. Douze élèves ont mentionné qu'ils ont vraiment apprécié ou aimé la leçon. Un élève ne l'appréciait pas. De plus, neuf élèves ont perçu la leçon comme humoristique. Nous pouvons constater que l'humour est apprécié par les élèves malgré l'âge problématique. Ils sont capables de s'amuser.

Le déroulement du cours est influencé par plusieurs facteurs comme l'ambiance dans la classe, l'humeur, le succès pendant les cours, la relation avec l'enseignant, la relation avec leurs camarades de classe, la méthode utilisée et plusieurs autres. Malgré tous ces facteurs nous avons pu voir les influences positives de l'humour parce que le comportement des élèves s'est considérablement amélioré. Ils ont bien travaillé et ils ont accompli toutes les activités avec enthousiasme. Il n'y a eu aucun problème.

Deuxièmement, je veux mentionner l'aspect humoristique de la leçon. Je pense que cette proposition du cours utilise assez d'humour. Chaque partie de la leçon contient les éléments humoristiques ce qui a été apprécié surtout par les élèves. Ils ont aimé la vidéo avec la mélodie suggestive. Ils ont été enthousiasmés pendant la troisième écoute quand ils ont montré les images contenues dans la chanson. Ils ont apprécié l'image du corps humain représenté par un monsieur musclé. Les activités les plus aimées ont été l'association des cartes avec les parties du corps du monsieur musclé à l'image et l'accomplissement des consignes (les élèves ont montré les parties de leurs corps). Huit des neuf élèves ont désigné l'accomplissement des consignes comme l'activité la plus ludique.

Enfin je veux évoquer des avantages et des inconvénients de cette leçon. L'avantage de ce jeu est la possibilité de l'utiliser avec des élèves de niveaux de langue différents. De plus, les élèves avaient la chance de parler, écouter, réfléchir et montrer. Ils bougent, ce qui soutient leur activité pendant le cours. Comme dans les cas précédents, je vois l'inconvénient dans l'équipement de la classe. Je n'avais pas la possibilité d'utiliser les supports de la technique moderne. L'ordinateur portable a été insuffisant pour le travail avec la vidéo.

Les objectifs ont été accomplis. Les élèves ont travaillé avec le nouveau vocabulaire et ils ont fait des exercices approfondis. Il faut dire que la leçon a répondu à mon attente. Elle s'est déroulée d'après le projet sans problème. Nous n'avons pas dépassé le temps de 45 minutes. Il restait 7 minutes que nous avons utilisé pour jouer à la boule de neige avec les parties du corps. Les élèves ont été ravis par les activités ludiques.

Finalement, je veux mentionner que cette leçon ne représente qu'une proposition pour travailler l'humour dans la classe.

2.5 Fiche pédagogique n. 5

Public : jeunes adolescents - 14 ans

Niveau : A2 achevé

Durée : un cours (45 minutes)

Nombre des élèves : 10 – 12

Sujet : description des monstres

Motivation : Les élèves sont capables de décrire les personnes autour d'eux-mêmes et les membres de leurs familles. Ils travaillent avec un conte de fées français.

Éléments humoristiques : Les élèves utilisent un conte de fées drôle et des images humoristiques. Ils dessinent leurs propres monstres.

Supports pédagogiques: conte de fées (Le monstre poilu), images illustrant le vocabulaire du conte de fées, vocabulaire de la description, image du monstre poilu (viz annexe n. 15)

Matériel : tableau, papiers blancs A4 au minimum, aimants

Source: http://data0.eclablog.com/alencreviolette/mod_article4217202_1.pdf

Consignes : en tchèque et en français

Objectifs pédagogiques

Communicatifs : Les élèves sont capables de décrire les personnes. Ils présentent leurs fiches aux autres.

Linguistiques :

Lexiques : Les élèves utilisent le vocabulaire concernant la description de l'aspect physique.

Grammaticaux : Ils utiliseront le présent de l'indicatif des verbes en décrivant le monstre poilu.

Phonétique : Ils prennent soin de leur prononciation.

Culturels et interculturels : Les élèves apprennent le conte de fées français. Ils peuvent comparer les contes français avec les contes tchèques.

Éducatifs : Les élèves respectent les opinions des autres en travaillant à deux.

Thèmes transversaux

Éducation médiatique : usage des dictionnaires bilingues

Éducation multiculturelle : différence entre les contes tchèques et français

Éducation à penser en contexte européen et global : contes du monde entier

Relations interdisciplinaires

Arts plastiques : production des affiches avec les images du monstre

L'introduction du conte de fées :

Dans une forêt, il y a une caverne où vive un monstre poilu. **Il n'est pas joli ; il a une grande tête posée sur deux petits pieds. Il a aussi une grande bouche, deux petits yeux glauques, et deux longs bras minces. Ses bras partent de ses oreilles.** Il attrape des souris. **Le monstre a des poils partout : au nez, aux pieds, au dos, aux dents, aux yeux, et ailleurs.** Il veut manger des gens. Tous les jours, il est dans sa caverne et il dit : Le premier qui passe, je le mange.

Déroulement du cours :

1) *Exercice d'échauffement* : **5 mn**

- la révision des parties du corps et l'introduction des adjectifs
- cela va être utilisé pendant la découverte

2) *Découverte* : **35 mn**

- la lecture du conte de fées en tchèque « Le monstre poilu ». Note : Le texte est lu en tchèque sauf la partie descriptive qui est présentée en français. La description est introduite en montrant les images. Il faut adapter le vocabulaire au niveau de langue des élèves.
- les élèves le résumant en tchèque

- l'introduction du conte de fées de nouveau. Note : Il s'agit de la description du monstre. On attache les cartes avec le vocabulaire au tableau. La vérification de la compréhension.
- l'essai : dessiner l'image d'un monstre poilu présenté dans le conte de fées. Note : Le professeur lit le texte plusieurs fois si nécessaire.
- la collecte des œuvres. Note : L'évaluation sera à la fin du cours.
- les élèves sont en groupes de 3 et ils imaginent leur monstre. Note : Ils le présentent aux autres. Les élèves doivent le dessiner, décrire et ajouter quelques informations.
- pendant le temps que les élèves travaillent, le professeur prépare l'exposition des images autour d'une image présentée par l'auteur du livre
- quand les élèves ont fini, ils présentent leur monstre aux autres groupes
Note : Le contrôle pour voir si la description répond à l'image présentée.
- l'exposition des images et la comparaison avec l'image originale
- la classe choisit l'image la plus belle et la plus réelle

3) *Fin du cours* : **5 mn**

- faire le bilan du cours

La 5ème leçon est constituée par des activités ludiques autour du sujet de la description. L'élément comique est vu dans le conte de fées qui s'appelle « Le monstre poilu » et dans les activités ludiques qui suivent. Le conte est disponible sur Internet.⁷⁷ De plus, on va utiliser plusieurs supports pédagogiques.

Les élèves sont capables de décrire les personnes autour d'eux, ce qui est vu comme de la motivation. Ils peuvent décrire les membres de leurs familles et de plus, ils travaillent avec le conte de fées.

Le cours est dirigé en français et en tchèque, en fonction de la difficulté des consignes et des situations. L'organisation de la classe varie en fonction des activités particulières. Les élèves travaillent en groupes de 3 ou individuellement.

⁷⁷ http://data0.eklablog.com/alencreviolette/mod_article4217202_1.pdf

Évaluation du cours

Finally, it must be mentioned that this lesson was not tested with the students because of the language level of the students. As I already mentioned at the beginning, we had at the disposal of the students of classes 6.A and 8.A. The level of the students was not sufficient. When we prepared the lesson plan, we estimated that the students could finish lesson 3 of the method *Le français entre nous*. There were adjectives and family members. Unfortunately, the students missed some lessons because of the holidays, the school break and sports activities of the school. The class made no progress. Despite this, I think the lesson is doable, and now I see no problem for it to go forward.

As for the extension of this course, it is possible to add several exercises or we can propose a project.

2.6 Fiche pédagogique n. 6

Public : jeunes adolescents - 14 ans

Niveau : A2 achevé

Durée : un cours (45 minutes)

Nombre des élèves : 10 – 12

Sujet : expressions de quantité, parties de la recette

Motivation : Les élèves peuvent changer les effets de la potion magique par les ingrédients. Ils peuvent utiliser leur imagination et leur créativité.

Éléments humoristiques :

Supports pédagogiques : image de la sorcière laide, image de la belle sorcière, image de chaudron, exemples des ingrédients, dictionnaires

Matériel : tableau, papiers coloriés A4

Source: <http://www.didierbravo.com/modulesflash/module4/module4.swf>

Consignes : en tchèque et en français

Objectifs pédagogiques

Communicatifs : Les élèves présentent leur potion magique. Ils parlent des ingrédients et des effets de leur potion. Les élèves discutent des ingrédients différents.

Linguistiques :

Lexiques : Ils utiliseront les expressions de quantité et le vocabulaire concernant les ingrédients.

Grammaticaux : Les élèves utilisent le présent de l'indicatif en décrivant leur potion magique.

Phonétiques : Ils prennent soin de leur prononciation.

Culturels et interculturels : Ils peuvent discuter la structure des recettes. Ils peuvent parler des recettes françaises et des recettes tchèques.

Éducatifs : Les élèves travaillent à deux.

Thèmes transversaux

Éducation médiatique : usage des dictionnaires bilingues

Éducation multiculturelle : recettes de la cuisine française et tchèque

L'introduction :

Chceš-li být opět krásná a mladá, Kruelo, připrav tento kouzelný lektvar a vypij ho. Dej si však dobrý pozor, aby sis nespletla přísady nebo se s neštěstím budeš potýkat. Abys byla krásná a mladá, musíš do kotlíku přimíchat...

Les ingrédients :

- un oreille de loup, beaucoup de poils de chat noir, quatre cuillères de lait de chamelle, une patte d'araignée, une dent de rat, un peu de sel, une tasse de miel, une goutte de sang, un jaune d'oeuf, une pincée de safran, un cheveu de fille admirablement belle...

Note : Les ingrédients sont introduit avec les images à cause de la difficulté de quelques expressions.

Déroulement du cours :

1) *Exercice d'échauffement* : **5 mn**

- la révision du présent de l'indicatif et de l'article défini
- cela va être utilisé pendant les activités suivantes

2) *Découverte* : **35 mn**

- la discussion des parties composantes des recettes
- les exemples des ingrédients, les verbes et l'image du chaudron au tableau
- la classe essaie de deviner pourquoi il y a « de » après quelques expressions

- l'introduction des expressions de quantité
- le professeur et la classe parlent de l'utilisation des expressions de quantité
- la traduction des expressions au tableau
- l'introduction de la tâche. Note : La présentation est accompagnée avec des images humoristiques. Au tableau, il y a la recette de la belle sorcière.
- les élèves ajoutent 3 ou 5 ingrédients à la potion magique de leur imagination
- la préparation d'une recette de la potion magique sur papier colorié de A4. Note : Les parties de la recette sont le nom, les ingrédients, le travail même pas à pas et une description brève. Ils imaginent comment la sorcière peut changer sur la base de leur potion. Ils ajoutent une image de la sorcière.
- la présentation de leur travail
- la discussion des images et des ingrédients

3) *Fin du cours* : **5 mn**

- faire le bilan du cours

La 6ème leçon est représentée par la recette de la potion magique. Le sujet du cours est les expressions de quantité.

L'élément comique est essentiellement vu dans la forme de recette et dans les activités qui suivent. L'idée de cette leçon est venue d'Internet.⁷⁸

Le fait que les élèves peuvent changer les effets de la potion magique avec les ingrédients et qu'ils utilisent leur imagination et leur créativité, est vu comme de la motivation. De plus, les activités sont ludiques, ce qui motive les élèves.

Pour aller plus loin, la classe pourrait travailler les recettes typiques de la France et de la République tchèque. Ils pourraient essayer de préparer un plat typique et le goûter. Les élèves ont la chance d'apporter leurs recettes préférées et les discuter avec les autres. Il y a un grand nombre d'activités possibles pour prolonger cette leçon.

Le cours est dirigé en français et en tchèque, en fonction de la difficulté des consignes et des situations. L'organisation de la classe varie en fonction des activités particulières. Les élèves travaillent à deux, en groupe de 3 ou individuellement.

⁷⁸ <http://www.didierbravo.com/modulesflash/module4/module4.swf>

Évaluation du cours

Dans ce cas, la leçon n'était pas testée avec les élèves. Le niveau des élèves à Benešova ZŠ et MŠ n'a pas été suffisant. Quand nous avons préparé le plan des leçons, nous avons estimé que les élèves pouvaient finir la leçon 3 de la méthode *Le français entre nous*. Il y avait l'article indéfini et les animaux. Malgré ce fait je pense que la leçon est faisable et maintenant je ne vois aucun problème pour que ça marche. Il est sûr que le niveau de la discussion et la conversation répondent au niveau de langue des élèves. En ce qui concerne le prolongement de ce cours, il est possible d'ajouter plusieurs exercices que nous pourrions proposer au projet.

3. Závěr

Téma „Humor ve výuce francouzštiny“ nás přivádí k několika základním závěrům, a to jak v oblasti teoretické, tak i praktické.

Humor je součástí života od nepaměti. Jeho historie prochází napříč různými obory. Zpočátku se jím zabývaly disciplíny jako psychologie, sociologie nebo také oblasti různé umělecké činnosti. Teprve v 19. století se humor objevuje také v pedagogické oblasti, kam se dostává pomocí základních vyučovacích metod. Je však důležité uvědomit si, že až ve 20. století se zabýváme humorem intenzivně, jako prvkem důležitým pro vyučování. Důležité postavení humoru je dáno jeho pozitivním působením na proces vzdělávání. Této skutečnosti si již všímají nejen pedagogové, ale také autoři moderních učebnic francouzského jazyka, kteří začali humorných prvků cíleně využívat.

Nápadité aktivity s využitím humorných prvků nalezneme jak na internetu, tak i v učebnicích francouzského jazyka využívaných na českých školách. Inspiraci je možné čerpat např. z metody *Le français entre nous*, která nabízí využití písniček, říkanek, jazykolamů či humorné zpracování pasáží výkladu gramatických pouček. Velmi zajímavým zdrojem je také *La revue des jeunes*, která je součástí metody *Quartier Libre*. Tato metoda nabízí mimo jiné také využití klasických vtipů jako odrazového můstku pro téma hodiny či jako podporu učiva.

Humor má v oblasti pedagogiky nezměrný význam, za předpokladu, že ho umíme vhodně využít. Musíme si tedy uvědomit nejen jeho pozitivní vlastnosti, ale také problematiku s tímto prvkem spojenou. Výběr humorného materiálu se musí řídit několika základními kritérii jako je věk žáků, jejich zájmy, povaha žáků, intelektové možnosti, předchozí zkušenosti, vhodnost a povaha materiálu. Humorů musíme využít ve prospěch dosažení stanovených cílů a podpory probíraného učiva. Bezúčelné a nadměrné vtipkování naší výuku žádným způsobem nepodporí, naopak může negativně ovlivnit atmosféru vhodnou pro vzdělávání. Musíme si tedy včas uvědomit všechny náležitosti spojené s využíváním humoru.

Humor působí nejen na výchovně-vzdělávací proces jako takový, ale je také prvkem působícím na učitele a žáka. Humor napomáhá sociálnímu začlenění žáků, snižuje frustraci a především má funkci motivační. Pro učitele má humor opět důležité postavení. Práce s humorem nabízí zásobu pozitivních myšlenek a zážitků, zajímavou a uspokojující práci, nové způsoby a nápady na zpracování klasických témat. To vše snižuje možnost

výskytu tzv. syndromu vyhoření a o kladném působení humoru tedy nemůže být jakýchkoliv pochyb.

Praktická část, která byla vyzkoušena s žáky různého věku. Výsledek podpořil všechna tvrzení o kladném působení humoru. Žáci ocenili jakoukoliv změnu ve vyučování, především pak možnost soutěžení, pohybu a práce ve skupinách. Humorné prvky měly velký úspěch především u nižších ročníků. Dotazníky vyplněné žáky osmého ročníku však ukazují, že humor oceňují i žáci v problematickém věku. Třída s problémy v oblasti chování a soustředění pracovala během hodiny využívající humor bez větších problémů a kázeňských prohrěšků. Výhodou při využívání humoru je pak velké množství různých typů a forem humoru, které nám nabízí širokou možnost výběru v závislosti na tématu hodiny a stanovených krátkodobých i dlouhodobých cílech. Je tedy více než žádoucí pokusit se začlenit humor do běžné výuky.

Humor je téma, které se stále častěji stává námětem diskuzí. Toto téma není lhostejné ani v jiných zemích světa.

Z výše uvedených závěrů a z obsahu celé diplomové práce vyplývá, že téma „Humor ve výuce francouzštiny“ je tak bohaté, že není možné zcela ho obsáhnout v rozsahu této diplomové práce. Nicméně je nutné tomuto tématu věnovat pozornost a pokusit se humor do výuky začlenit.

4. Resumé

Cílem této práce na téma „Humor ve výuce francouzštiny“ je představit základní informace z oblasti humoru a možnosti jeho využití v praxi. Prostřednictvím této práce se také seznamujeme nejen s významnými pozitivními charakteristikami humoru, ale také problematikou a náročností výběru humorného materiálu.

V teoretické části práce jsou rozebrány jednotlivé oblasti humoru jako problematika definice z různých pohledů, humor jako součást našeho života, typy a formy humoru, humor v různých kulturách, humor z pedagogického hlediska a využití humoru v učebnicích francouzského jazyka. Zabýváme se tedy také historií humoru, jeho fázemi a prvky, ale také možnostmi využití v různých jazykových rovinách. Všechny tyto oblasti jsou nezbytné pro porozumění humoru. Jejich prostřednictvím si tak uvědomujeme nejen pozitivní dopad humoru na vyučování, ale také náročnost a problematiku procesu přípravy.

Praktická část práce představuje 6 vzorových hodin s využitím humorných prvků na různá témata. Každá ukázka obsahuje základní informace nezbytné pro práci s daným tématem a formou humoru. Dále zde nacházíme podrobný popis průběhu vyučování a závěrečný komentář se zhodnocením. Práce představuje netradiční způsob výuky s přihlédnutím k individualitě žáků a zvýšení motivace k učení.

Tato práce je určena pro každého, kdo má zájem o humor a jeho možnosti využití. Cílovou skupinou pro tuto práci jsou pak především pedagogové francouzského jazyka, kteří se mohou prací inspirovat nebo využít nabídky užitečných aktivit.

5. Résumé

Le but de ce mémoire est de travailler avec "L'humour dans l'enseignement du français" est de présenter les informations de base sur l'humour et son utilisation possible dans la pratique. Grâce à ce travail, nous faisons connaissance, non seulement avec les importantes caractéristiques de l'humour, mais aussi avec les problèmes et les difficultés du choix du matériel humoristique.

La partie théorique se concentre sur des questions différentes comme la définition de l'humour à partir de perspectives différentes : l'humour dans le cadre de nos vies, les types et les formes de l'humour, l'humour dans les différentes cultures, l'humour du point de vue pédagogique et l'utilisation de l'humour dans les manuels scolaires de langue française. Nous nous préoccupons de l'histoire de l'humour, ses phases et les éléments, mais aussi des possibilités d'utilisation dans les niveaux différents de l'interlangue. Tous ces domaines sont indispensables pour la compréhension de l'humour. Grâce à eux, nous nous rendons compte non seulement de l'impact positif de l'humour dans l'enseignement, mais aussi des exigences et des problèmes du processus de préparation.

La partie pratique présente six modèles de leçons qui introduisent des éléments humoristiques sur des sujets divers. Chaque modèle contient les informations de base qui sont nécessaires pour travailler avec le thème et la forme spécifique de l'humour. De plus, nous trouvons une description détaillée du déroulement du cours et le commentaire de clôture avec l'évaluation. Le mémoire représente une façon peu conventionnelle de l'enseignement en tenant compte de l'individualité des élèves et de l'augmentation de la motivation pour l'apprentissage.

Ce mémoire est destiné à tous ceux qui s'intéressent à l'humour et aux possibilités de son exploitation. Le groupe, cible de ce travail, est constitué principalement de professeurs de français qui peuvent s'inspirer de ce sujet ou profiter d'activités utiles.

6. Seznam použité literatury

Bibliografické prameny:

- [1] ZIV, Avner; ZIV, Noémie. *Humour et Créativité en Éducation*. Paris: Creaxion, 2003. 276 s. ISBN 2-911041-30-5.
- [2] LEDERBUCHOVÁ, Ladislava. *Slovník literárních pojmů, aneb, Co se skrývá za slovy*. Plzeň: Fraus, 2006. 159 s. ISBN 80-7238-620-4.
- [3] JŮVA, Vladimír sen. & jun. *Stručné dějiny pedagogiky*. Brno: Paido, 2007. 91 s. ISBN 978-80-7315-151-5.
- [4] JANÍKOVÁ, Věra. *Výuka cizích jazyků*. Praha: Grada, 2011. 200 s. ISBN 978-80-247-3512-2.
- [5] ŠALKOVÁ, Marie. *HRY při vyučování cizím jazykům: sbírka 100 jazykových her*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1982. 76 s.
- [6] TIBERT, Simone. *Le français avec... des jeux et des activités*. Recanati: ELI, 2004. 96 s. ISBN 978-88-8148-822-3.
- [7] HRYCH, Ervín. *Dějiny světového humoru*. Praha: Marsyas, 1994. 253 s. ISBN 80-901275-7-6.
- [8] MIALI, Antony; MILSTED, David. *Xenofobní průvodce Angličané*. Praha: XYZ, 2009. 109 s. ISBN 978-80-7388-157-3.
- [9] ZEIDENITZ, Stefan; BARKOW, Ben. *Xenofobní průvodce Němci*. Praha: XYZ, 2009. 105 s. ISBN 978-80-7388-155-9.
- [10] ŽELVIS, Vladimír Iljič. *Xenofobní průvodce Rusové*. Praha: XYZ, 2009. 105 s. ISBN 978-80-7388-203-7.
- [11] FAULOVÁ, Stephanie. *Xenofobní průvodce Američané*. Praha: XYZ, 2009. 109 s. ISBN 978-80-7388-156-6.
- [12] YAPP, Nick; SYRETT, Michael. *Xenofobní průvodce Francouzi*. Praha: XYZ, 2009. 107 s. ISBN 978-80-7388-204-4.

- [13] BERKA, Petr; PALÁN, Aleš; ŠŤASTNÝ, Petr. *Xenofobní průvode Češi*. Praha: XYZ, 2009. 96 s. ISBN 978-80-7388-205-1.
- [14] GALLON, Fabienne. *Extra ! 1, Méthode de français*. Paris: Hachette Livre, 2002. 112 s. ISBN 201155202-8.
- [15] GALLON, Fabienne; DONSON, Cynthia. *Extra ! 1, Cahier d'exercices*. Plzeň: Hachette Livre, 2002. 63 s. ISBN 201155204-4.
- [16] GALLON, Fabienne. *Extra ! 1, Guide pédagogique*. Paris: Hachette Livre, 2002. 191 s. ISBN 201155203-6.
- [17] GALLON, Fabienne. *Extra ! 2, Méthode de français*. Paris: Hachette Livre, 2002. 112 s. ISBN 201155207-9.
- [18] GALLON, Fabienne. *Extra ! 2, Cahier d'exercices*. Paris: Hachette Livre, 2002. 63 s. ISBN 201155209-5.
- [19] GALLON, Fabienne. *Extra ! 2, Guide pédagogique*. Paris: Hachette Livre, 2002. 207 s. ISBN 201155208-7.
- [20] GALLON, Fabienne. *Extra ! 3, Méthode de français*. Paris: Hachette Livre, 2002. 112 s. ISBN 201155210-9.
- [21] GALLON, Fabienne. *Extra ! 3, Cahier d'exercices*. Paris: Hachette Livre, 2003. 63 s. ISBN 201155216-8.
- [22] GALLON, Fabienne. *Extra ! 3, Guide pédagogique*. Paris: Hachette Livre, 2003. 191 s. ISBN 201155217-6.
- [23] GEFFROY-KONŠTACKÝ, Danièle; KOLMANOVÁ, Jana; NOVÁKOVÁ, Sylva; TÁBORSKÁ, Jana. *Le français entre nous 1 – učebnice*. Plzeň: Fraus, 2009. 80 s. ISBN 978-80-7238-867-7.
- [24] NOVÁKOVÁ, Sylva; KOLMANOVÁ, Jana; GEFFROY-KONŠTACKÝ, Danièle; TÁBORSKÁ, Jana. *Le français entre nous 1 – pracovní sešit*. Plzeň: Fraus, 2009. 68 s. ISBN 978-80-7238-868-4.

[25] NOVÁKOVÁ, Sylva; KOLMANOVÁ, Jana; GEFFROY-KONŠTACKÝ, Danièle; TÁBORSKÁ, Jana. *Le français entre nous 1 – příručka učitele*. Plzeň: Fraus, 2009. 98 s. ISBN 978-80-7238-869-1.

[26] NOVÁKOVÁ, Sylva; KOLMANOVÁ, Jana; GEFFROY-KONŠTACKÝ, Danièle; TÁBORSKÁ, Jana. *Le français entre nous 2 – učebnice*. Plzeň: Fraus, 2010. 79 s. ISBN 978-80-7238-927-8.

[27] NOVÁKOVÁ, Sylva; KOLMANOVÁ, Jana; GEFFROY-KONŠTACKÝ, Danièle; TÁBORSKÁ, Jana. *Le français entre nous 2 – pracovní sešit*. Plzeň: Fraus, 2010. 72 s. ISBN 978-80-7238-928-5.

[28] NOVÁKOVÁ, Sylva; KOLMANOVÁ, Jana; GEFFROY-KONŠTACKÝ, Danièle; TÁBORSKÁ, Jana. *Le français entre nous 2 – příručka učitele*. Plzeň: Fraus, 2010. 118 s. ISBN 978-80-7238-929-2.

[29] BOSQUET, Michèle; MARTINEZ SALLÈS, Matilde; RENNES, Yolanda. *Quartier Libre 1*. Praha: Klett, 2010. 271 s. ISBN 978-80-7397-063-5.

[30] BOSQUET, Michèle; RENNES, Yolanda; VIGNAUD, Marie-Françoise. *Quartier Libre 2*. Praha: Klett, 2011. 307 s. ISBN 978-80-7397-075-8.

[31] HARTL, Pavel; HARTLOVÁ, Helena. *Psychologický slovník*. Praha: Portál, 2000. 774 s. ISBN 80-7178-303-X.

[32] RENNES, Yolanda; VIGNAUD, Marie-Françoise. *Quartier Libre : La revue des jeunes*. Praha: Klett, 2010. 47 s.

7. Internetové zdroje:

[32] *Slovník cizích slov*. [online]. [cit. 7. srpna 2012]. Dostupné z URL: <http://www.slovník-cizich-slov.cz>.

[33] *Česká přísloví*. [online]. [cit. 13. března 2012]. Dostupné z URL: <http://www.citaty-az.cz/kategorie/vtipne-citaty/80/>.

[34] *L'Humour dans la classe de Français Langue Etrangère*. [online]. [cit. 18. listopadu 2011]. Dostupné z URL: asl.univ-montp3.fr/UE11/humour.pdf.

[35] *Motivace jednání*. [online]. [cit. 20. listopadu 2011]. Dostupné z URL: <http://www.psychotesty.psyx.cz/texty/motivace-psychologie.htm>.

[36] *American Association of Teachers of French (AATF)*. [online]. [cit. 25. ledna 2012]. Dostupné z URL: <http://www.frenchteachers.org>.

[37] *Chansons et comptines pour toute la famille*. [online]. [cit. 28. ledna 2012]. Dostupné z URL: <http://www.bdaa.ca/biblio/apprenti/chansons/chansons.pdf>.

[38] *Charles de Gaulle a dit...*. [online]. [cit. 22. února 2012]. Dostupné z URL: <http://www.evene.fr/citations/charles-de-gaulle?page=2>.

[39] *French lesson 1 – Learn French Alphabet*. [online]. [cit. 22. února 2012]. Dostupné z URL: <http://www.youtube.com/watch?v=GX--39lmGjU&feature=related>.

[40] *Les parties du corps – Des os, i len faut – allain le lait*. [online]. [cit. 22. února 2012]. Dostupné z URL: <http://www.youtube.com/watch?v=bChrAwLzoSo&feature=related>.

[41] *Grand Concours de BD pour les élèves et professeurs de français*. [online]. [cit. 22. února 2012]. Dostupné z URL: http://web.letas.up.pt/depersef/SEF/activite_concours_bd.html.

[42] *Humour*. [online]. [cit. 28. března 2012]. Dostupné z URL: <http://www.larousse.fr/dictionnaires/francais/humour>.

[43] *L'Humour anglais*. [online]. [cit. 6. března 2012]. Dostupné z URL: <http://pecas.free.fr/humouranglais.htm>.

- [44] *L'Humour allemand : légende ou réalité?*. [online]. [cit. 6. března 2012]. Dostupné z URL: <http://www.connexion-francaise.com/articles/lhumour-allemand-legende-ou-realite>.
- [45] *L'humour russe*. [online]. [cit. 6. března 2012]. Dostupné z URL: <http://www.francomania.ru/culture/humour-russe>.
- [46] *Guignol*. [online]. [cit. 6. března 2012]. Dostupné z URL: <http://fr.wikipedia.org/wiki/Guignol>.
- [47] *Le Canard enchaîné*. [online]. [cit. 6. března 2012]. Dostupné z URL: http://archives-lepost.huffingtonpost.fr/article/2011/02/16/2407916_le-canard-enchaine-fera-t-il-sauter-la-republique.html.
- [48] *Les Guignols de l'info*. [online]. [cit. 6. března 2012]. Dostupné z URL: <http://agaboubou.wordpress.com/2011/06/18/guignols-de-linfo-france-vs-all-blacks/>.
- [49] *Humor ve školní třídě*. [online]. [cit. 16. března 2012]. Dostupné z URL: http://industry.biomed.cas.cz/kamil/filedb/filesX/05_Humor_ve_skolni_tride.pdf.
- [50] *Quand les parents ne soutiennent pas la communauté éducative*. [online]. [cit. 16. března 2012]. Dostupné z URL: <http://clef.viabloga.com/news/quand-les-parents-ne-soutiennent-pas-la-communaute-educative>.
- [51] *Je Poème*. [online]. [cit. 25. března 2012]. Dostupné z URL: http://www.jepoeme.com/forum/poeme-humour/Le_comique_duo_souricette_5eme_saison_/169541/1.html.
- [52] *Comptine – Dans ma maison, Il y a....* [online]. [cit. 25. března 2012]. Dostupné z URL: <http://www.mamalisa.com/?t=fs&p=1437&c=22>.
- [53] *Réponses d'élèves de primaire à un examen de français*. [online]. [cit. 25. března 2012]. Dostupné z URL: <http://www.pedagonet.com/other/reponses.htm>.
- [54] *Faux amis*. [online]. [cit. 18. března 2012]. Dostupné z URL: <http://www.anglaisfacile.com/exercices/exercice-anglais-2/exercice-anglais-57289.php>.
- [55] *Monstre poilu*. [online]. [cit. 18. března 2012]. Dostupné z URL: <http://alexina93-histoire-du-soir.blogspot.com/2012/03/le-monstre-poilu.html>.

[56] *Image du corps humain*. [online]. [cit. 18. března 2012]. Dostupné z URL: <http://www.masterfile.com/stock-photography/image/400-04389222/Cartoon-body-builder-flexing-his-muscles.-Isolated-on-white>

[57] *Idiomes français*. [online]. [cit. 18. května 2012]. Dostupné z URL: <http://apprendre.over-blog.fr/article-15290604.html>.

8. Seznam příloh:

Příloha č. 1 : Příklad „faux amis“ [54]

 <p><i>a coach</i>: un (auto)car</p>	 <p><i>conductor</i>: contrôleur(bus) chef d'orchestre</p>	 <p><i>a lecture</i>: une conférence</p>	 <p><i>library</i>: bibliothèque</p>
 <p><i>a car</i>: une voiture</p>	 <p><i>conducteur</i>: car driver</p>	 <p><i>la lecture</i>: reading</p>	 <p><i>librairie</i>: bookshop</p>

Příloha č. 2 : Příklad humorného obrázku [50]

Příloha č. 3 : Příklad humorné básně [51]

Le comique(duo souricette-5eme saison)

(souricette)

vous avez dis comique?
avez vous vu toutes vos mimiques
vos sourires hypocrites
vos airs de conduite!!

(5eme_saison)

pouvez-vous donner la réplique
Avec vos mines pathétiques ?
Pour nous la vie n'est que musique
éclats de rire polyphoniques !

(souricette)

vous qui êtes sur scène
n'est ce pas là le problème?
vous parlez comme une reine
mais vous n'avez point fait de dilemme.

(5eme_saison)

Et sur vos visages blêmes
Se dessine votre peine
Aux jardins de vos poèmes
Vous plantez des Chrysanthèmes.

(souricette)

vous riez et votre faux visage
coule et vous dévisage
vous êtes faux dans ce paysage
que vous sacagez,ravage.

(5eme_saison)

Sortez de vos marécages
La musique est sur la plage
Notre vie n'est qu'un passage
Et le rire n'a pas d'âge !

Příloha č. 4 : Příklad humorného rozpočítávadla [52]

Dans ma maison il y a...

Comptine

Dans ma maison
Il y a une fleur
Qui s'appelle
Biss' carabiss' caraboss' soldat
Si tu n'arrives pas à le répéter
Tu seras éliminé(e)
Biss' carabiss' caraboss' soldat
Tu as gagné.

Dans ma piscine
Il y a un poisson
Qui s'appelle
Poissi poissi poissirène
Si tu n'arrives pas à le répéter
Tu seras éliminé(e)
Poissi poissi poissirène
Tu as gagné.

Příloha č. 5 : Příklad humorného textu [53]

Réponses d'élèves de primaire à un examen de français

1- Dans la phrase 'Le voleur a volé les pommes', où est le sujet ?

Réponse: 'En prison.'

2- Le futur du verbe ' je baille ' est ?

Réponse: 'je dors'.

3- Que veux dire l'eau potable ?

Réponse: 'C'est celle que l'on peut mettre dans un pot'.

4- Qu'est-ce qu'est un oiseau migrateur ?

Réponse: ' C'est celui qui ne peut que se gratter la moitié du dos'.

5- Quoi faire la nuit pour éviter les moustiques ?

Réponse: 'Il faut dormir avec un mousquetaire'.

6- À quoi sert la peau de la vache ?

Réponse: 'Elle sert à garder la vache ensemble'.

7- Pourquoi le chat a-t-il quatre pattes ?

Réponse: 'Les 2 de devant sont pour courir, les 2 de derrière pour freiner'.

8- Quand dit-on 'chevaux' ?

Réponse: 'Quand il y a plusieurs chevaux'

9- Qui a été le premier colon en Amérique ?

Réponse: 'Christophe'.

10- Complétez les phrases suivantes :

À la fin les soldats en ont assez...

Réponse: 'd'être tués'.

Je me réveille et à ma grande surprise...

Réponse: 'je suis encore vivant'.

La nuit tombée...

Réponse: 'le renard s' approcha à pas de loup'.

11- L'institutrice demande : Quand je dis «je suis belle» quel temps est-ce ?

Réponse: 'Le passé, madame'.

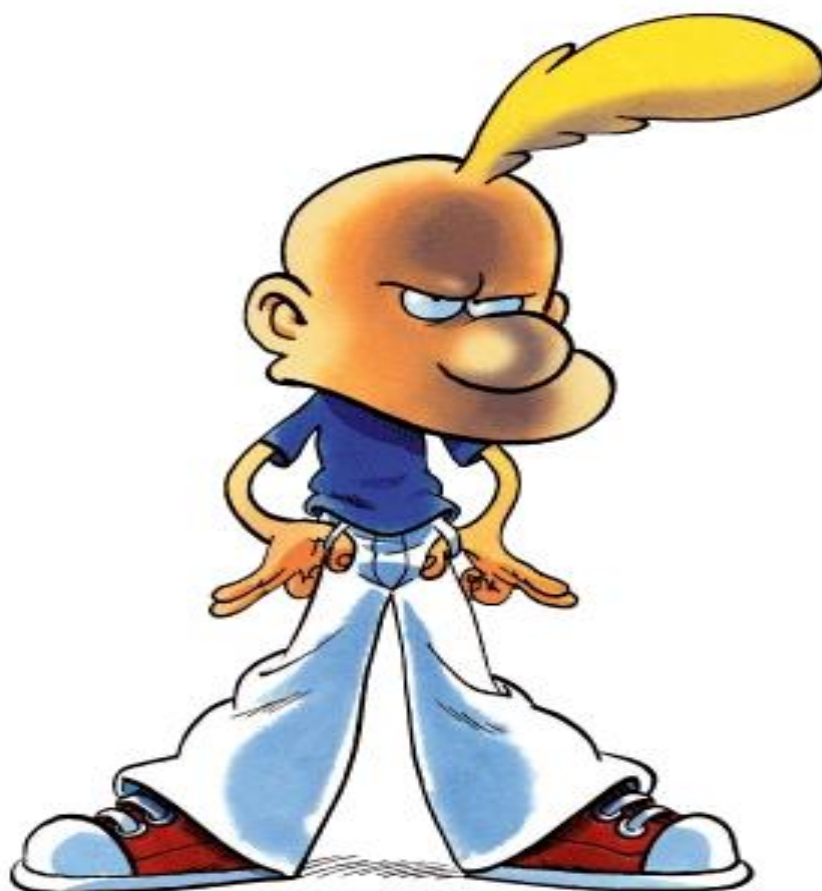
12- Pourquoi les requins vivent-ils dans l'eau salée?

Réponse: 'Parce que dans l'eau poivrée, ils tousseraient tout le temps.'

Příloha č. 6 : Příklad komiksových postav [41]

GRAND CONCOURS
pour les élèves et les professeurs de français.
Des voyages en France et de nombreux prix à gagner !

Le français en BD, c'est facile !

© EDITIONS GLENAT, 2007, par Zep.

Un général mis sur écoute, des ordinateurs d'officiers saisis

Ces partis politiques que Bongo et son pétrole finançaient

Le Canard enchaîné

Journal satirique paraissant le mercredi

N° ANCIEN - N° 4700 - 5 Janvier 2011 - 1,20 € Adresse: Rue des Saussaies 101 A - 75008 Paris - Téléphone: 01 47 36 70 00 - Fax: 01 47 36 70 01 - Courriel: canard@canard-enchaîné.fr - Site: www.canard-enchaîné.fr - ISSN 1123-2067 - Code 38575 - GS 1 001

Les primaires enflammées déjà la Rue de Solferino Valls tragique au Parti socialiste!

DEUX AVOCATS SUR LE RETOUR VIENNENT DÉFENDRE GBAGBO

Quatre millions : champagne!

AMIS citoyens, vous êtes de sacrés veinés. Avec audition constante, jour la veille de Noël, l'Israël vous a fait un beau cadeau en publiant ce chiffre : vous voilà désormais à 275 000. Plus de 4 millions! Joli score... De quoi se sentir moins seul, non?

Critiquement, dans ses vœux de Nouvel An, Sarkozy lui aussi s'est montré des plus discrets. Il a oublié de citer ce chiffre mirobolant. Il a même pas prononcé le mot « chômage » ou « chômeurs ». Il a juste évoqué vite fait cent, qui avaient perdu leur emploi sans que ce soit lui l'auteur. Il a pas prononcé que ça s'arrangerait, comme il l'avait fait l'an dernier, affirmant que le chômage allait baisser « dans les semaines et les mois qui viennent ». Ou comme l'aurait fait le candidat Sarkozy, qui, promis-juré, allait terrasser le chômage en le faisant passer à 5 % (on en est à 6,3%). Il y avait pourtant de quoi.

Quatre millions, et pourtant le fameux plan de relance, dont les sarkozystes fanatiquement répètent qu'il a sauvé la France du chômage et de la crise, est passé par là. Quatre millions, et pourtant la faiblesse baissée de la TVA pour les restaurateurs, qui avait créé 40 000 emplois, est passée par là. Quatre millions, et pourtant les heures « sup », le travail au

EFFETS SECONDAIRES

DISCUITER des 35 heures et des châtiments, des qu'on cherche et des châtiments, des qu'on risque de s'endormir dans un dîner, le sujet reste la loi de la majorité. En appelant, dimanche dernier, à « les déverrouiller », Manuel Valls ne s'y est pas trompé. Anarchie assurée aussi bien chez ses camarades du PS que dans la majorité. Et l'opération médiatique était en ce point que de lui. Les 35 heures ont des vertus que ne soupçonnent pas leurs géniaux inventeurs des années 90. Parmi lesquels, au côté de DSK et de Martine Aubry, le général en passant un certain Manuel Valls.

Mais les vérités d'hier, on le sait, ne sont plus celles d'aujourd'hui, surtout quand il s'agit pour le dit Valls de se démarquer de la concurrence aux primaires du PS où il est sérieusement attendu. Pour faire valoir sa candidature, un coup va-t-il mieux qu'un programme? L'ancien chargé de presse de Jospin ne l'ignore pas plus qu'il ne s'en prive.

Pour autant, il ne dérange ses camarades, il reste parfaitement dans son droit. À quoi bon, en effet, décrire des primaires si c'est pour empêcher les candidats de s'exprimer? Et pourquoi, dès

l'avoir, pour toute la manition, que le feu tombe de ces bibles et de ces divisions. Cette perspective n'est évidemment pas pour déplaire à Sarkozy et à ses troupes. Il annonce désormais qu'il n'a rien contre un débat sur les 35 heures. Usage de circonstance puisque jusque-là il disait que rien ne se ferait et ce sens avant 2012. Il n'entendait pas plus que le Medef modifier la durée légale du travail. Et son ministre Xavier Bertrand répétait que ramener cette durée à 30 heures consisterait à demander aux salariés de « travailler davantage en étant payés autant ou moins ». Ce qui, en ces temps difficiles et après une réforme des retraites à l'arraché, pourrait s'avérer compliqué. Tandis que Copé, son ennemi juré et successeur à la tête de l'UMP, répondait, lui : « Ce n'est pas parce que le ministre du Travail ne veut pas de débat que le débat n'a pas lieu. L'ambiance! »

Avec sa déclaration, Valls aura réussi à faire parler de lui, à agiter son parti, à soulever le problème des primaires, à remettre les compteurs de la majorité sur les 35 heures. Si, fon d'instinct au résultat, il n'a pas à regretter d'avoir travaillé le dimanche.

DYSFONCTIONNEMENTS

1er janvier, samedi des cendres

AJICUN incident majeur... Il s'agit d'un noyé Breiz, champion gouvernemental de la mise en examen en embaumant à sa « Saint-Sylvestre. Mais on n'en saura pas plus. Cette année encore, le nombre de voitures brûlées a été élevé au rang de record d'Etat. On ne saura donc pas qu'un petit matin les premières estimations donnaient déjà 77 à Strasbourg, 20 à Toulouse, 9 dans le Finistère, 5 à Orléans. A Paris et dans sa proche banlieue, on serait passé de 198 voitures 2009 à 117 vendredi dernier. Evidemment, l'honnêteté impose de préciser que ces comptes effectués à l'heure où blanchit l'campagne gonflent en général au fil des heures le jour de l'An. Et surtout qu'Hortefeux avait mis le paquet!

Cette nuit-là, les profils précis de diade étaient aussi nombreux à faire le pied de l'âne par l'1-C qu'aux moments les plus dardes émeutes de 2007 : 53 000 sans compter les pompiers. Rien qu'à Paris rien proche banlieue, 2 122 files et gendarmes brutaient le pavé, contre 1 740 à la même époque. Sur une zone bagarquée en fin de nuit, on se souvient de ce qu'il y avait de représentants de l'ordre par exemple à l'heure de la fête. On s'appelle opticien l'initiation des forces de police.

Il n'y a pas eu d'incident majeur, non, dans la capitale.

La noix d'honneur

DE ROCHÉ, droit dans ses nouvelles bottes kaki, par le ministre de la Défense, Alain Juppé, pour leur rôle en Afghanistan avec nos soldats, par une journaliste de « Paris Match », (201210) des services secrets. A la réflexion on se dit cette dernière : « Il y a quelque chose que vous devez ne pas vouloir monter dans le "Tank", vous y êtes pourtant! », la recon vention du gouvernement sarkozyste.

« Le "Tank" n'est pas obligé de s'arrêter. Nous pouvons stagner entre les lobes. »

Et surtout noter entre les questions qui fléchissent.

35 heures : DAMON EXORTE VALLS À "REVENIR DANS LE DROT CHEMIN"

Le mur du çon

FRANCHI par le premier ministre de France, Bice Hildesheim, dans un entretien à « Monde » (Moi - 31) a déclaré son beau credo :

« La préoccupation quotidienne de l'équipe, c'est de continuer à agir, en 2011 comme en 2010, pour renforcer la cohésion de notre société autour de Nicolas Sarkozy, président élu expérimenté et producteur. »

Et même pas phrase ironique de la pensée politique et économique?

M 00708 - 496 - F. 1,20 €

LE NOMBRE DE VOTURES INCENDIÉES AU NOUVEL AN N'EST PAS COMMUNIQUE

Sollers, ce trésor!

PHILIPPE SOLLERS aime bien sa personne : dans « Le Journal du dimanche », il écrit :

En juillet 1815, Stendhal est à Venise : « Mon bonheur consiste à être solitaire au milieu d'une grande ville, et à passer toutes les soirées avec une maîtresse. Venise remplit parfaitement les conditions... C'est précisément, deux siècles après, le sujet de mon roman, qui parait ces jours-ci. » Il s'intitule Trésor d'amour... publié chez Gallimard : « Trésor d'amour de soi-même sans doute est plus modeste! »

35 heures : Aubry "déverrouille" à Lille

DEVERROUILLER les 35 heures... Martine Aubry vient de le faire. A la communauté urbaine de Lille, qu'elle préside, les cadres ne pourront plus déverrouiller leurs heures sup qu'au-delà de 37h30. Autrement dit, ils n'y perdent que 2h30 de récup.

C'est purement technique, adn qu'il y ait de l'équité entre les différents services, c'est que les jours de récupération ne soient pas hachés à la cheville des chefs de service, se défend Jean-Marc Germain, le directeur de cabinet de la communauté urbaine de Lille. Cela se passe déjà ainsi dans toutes les autres collectivités. L'argumentaire a convaincu FO, qui l'entendait à la minute dernière. A la minute dernière, des d'anciens collègues paraissent, tandis que les salariés abstenus et que la CGT votait entre, ainsi que le rapporteur Jean-Jacques de 20 Minutes ». L'abandonnement à 37 h 30 n'a néanmoins été adopté et, en principe, il est applicable depuis le mois de janvier 2011.

Pas de Valls-hésitation pour Aubry.

LE RSC RÉCLAME 50 MILLIONS À SELLIERE

Příloha č. 8 : Příklad „Guignols de l’info“ [48]

Příloha č. 9 : Pracovní list – Sons des animaux

SONS DES ANIMAUX

Écoute les sons et écris à quels animaux ils correspondent.

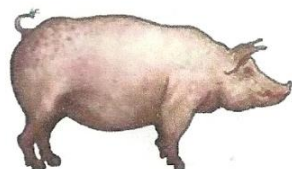
Le singe

Le loup

La mouche

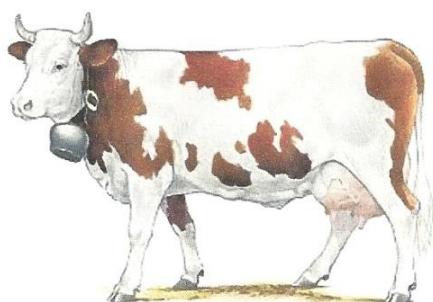
Le cochon

Le mouton

Le lion

La vache

Le chien

Le chat

Příloha č. 10 : Jeu de l'oie en classe

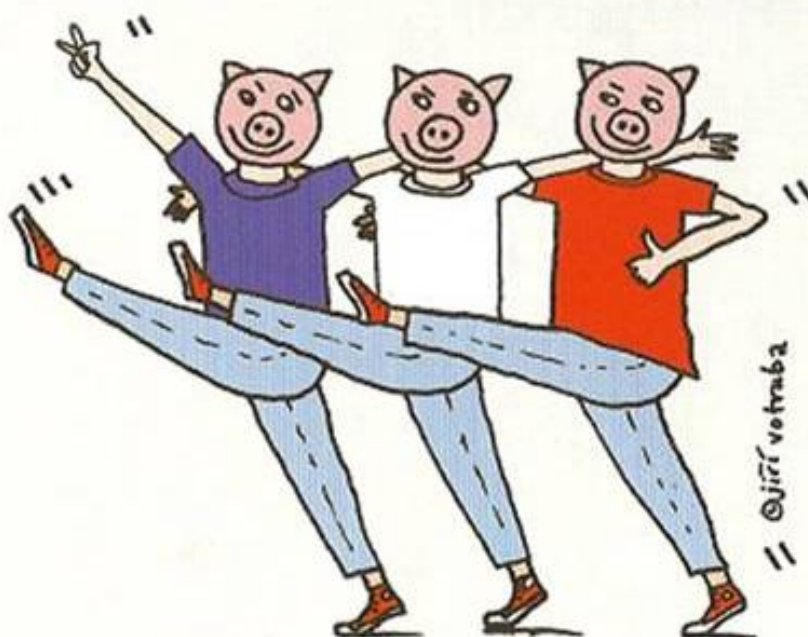

Příloha č. 11 : Les idiomes français [57]

Atteler/mettre la charrue avant les bœufs
Avancer comme un escargot
Avoir du chien
Avoir un appétit d'oiseau
Avoir une faim de loup
Avoir une mémoire d'éléphant
Chercher la petite bête
Etre à cheval sur les principes
Etre bavard comme une pie
Etre comme chien et chat
Etre comme un éléphant dans un magasin de porcelaine
Etre doux comme un agneau
Etre gras comme un cochon
Etre heureux comme un poisson dans l'eau
Etre laid comme un pou
Etre malin comme un singe
Etre muet comme une carpe
Etre rusé comme un renard
Etre têtu comme une mule / un âne
Etre une grenouille de bénitier
Etre une langue de vipère
Faire un froid de canard
Manger comme un porc / un cochon / un goret
Prendre le taureau par les cornes
S'ennuyer comme un rat mort
Un temps de chien
Un travail de cochon
Verser des larmes de crocodile

Francouzský výraz č. 1

« Être copains comme cochons »*

* Být kamarádi jako prase
{ Být dobří kamarádi }

Alliance Française
v České republice

www.alliancefrancaise.cz

Brno | České Budějovice | Liberec | Ostrava | Pardubice | Plzeň

⇒ KURZY • KULTURA • ZÁBAVA ⇐

→ **Que veulent dire ces expressions ?**

Avoir des tourmis dans une main (un pied, un bras, une jambe, etc.)

Être copains comme cochons

Manger du lion

Être doux comme un agneau

Chercher la petite bête

Faire un froid de canard

Dormir comme une marmotte

Avoir une mémoire d'éléphant

1. Une personne toujours très douce et gentille.
2. Avoir une très bonne mémoire.
3. Une personne qui ne veut pas voir la réalité en face.
4. Se sentir plein d'énergie et de force.
5. Quelqu'un qui cherche le détail qui crée problème.
6. Sentir des picotements.
7. Un temps glacial.
8. Des amis très proches.
9. Quelqu'un qui dort beaucoup.

40 quarante

Příloha č. 14 : L'image du corps humain [56]

Příloha č. 15 : L'image du monstre poilu [55]

